

REFERAT 2022-25: Økonomiudvalget d. 11-12-2024

Mødedato Onsdag d. 11. december 2024 kl. 08:30

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Erik Lauritzen, Ellen Trane Nørby, Stephan Kleinschmidt, Tage Petersen, Preben Storm, Dikke Lauritzen, Stefan Lydal, Jesper Smaling, Bo Kleis Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af anlægsregnskab Økonomiudvalget.....	4
Godkendelse af anlægsregnskaber, Børne- og Uddannelsesudvalget.....	6
Godkendelse af anlægsregnskaber Natur-, Klima- og Miljøudvalget.....	8
Godkendelse af anlægsregnskaber Teknik-, By- og Boligudvalget.....	10
Godkendelse af anlægsregnskaber Social-, Senior- og Handicapudvalget.....	15
Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst.....	18
Godkendelse af afslutning af anlægget "Lys på Slottet".....	20
Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab.....	23
Godkendelse af anlægsregnskaber, Sundhedsudvalget.....	25
Godkendelse af frigivelse af udvalgte rådighedsbeløb til anlægsprojekter i 2025 inden for Økonomi	27
Godkendelse af samlet frigivelse af udvalgte rådighedsbeløb til anlægsprojekter i 2025 inden for uc	29
Godkendelse af takster for budget 2025.....	35
Godkendelse af udmøntningsplan for budgetaftale 2025-2028.....	37
Godkendelse af ophævelse af fritagelse for betaling af grundskyld.....	38
Godkendelse af Skema C, renovering Sønderborg Andelsboligforening afdeling 9, Ringgade 186-19	40
Godkendelse af ansøgning om tilsagn til støtte til opførelse af 52 almene ungdomsboliger på Grund	42
Godkendelse af ekspropriationsvillighed, Kær Halvø stien.....	45
Godkendelse af revideret Varmeplan 2024 for Sønderborg Kommune.....	48
Godkendelse af Affaldsplan 2025-36.....	51
Godkendelse af bevilling til nedrivningspulje.....	54
Drøftelse af aktiviteter i forbindelse med Kommunalvalget 2025.....	57
Orientering om resultater af IT Optimas undersøgelse.....	59
Orientering om Digitaliseringsporteføljen for 2025.....	61
Orientering om udbudsplan 2025 varer, tjenesteydelser og IT.....	63
Orientering om status på udmøntningsplanen B2024-2027 - december.....	64
Orientering om ledelsesinformation 2024 - ultimo november 2024 - ØU.....	69
Orientering om ledelsesinformation 2024 – Ultimo november 2024 - Byrådet.....	70
Godkendelse af salg af kommunalt havneareal.....	73
Lukket: Godkendelse af vilkår for salg af kommunalt havneareal.....	75
Lukket: Godkendelse af projekteringsplan for ældrevenlige boliger i Augustenborg.....	76
Godkendelse af partnerskab.....	77
Godkendelse af økonomisk støtte.....	79
Godkendelse af tilsagn.....	82
Lukket: Drøftelse af plan for fremtidig placering af studieboliger i Sønderborg.....	86
Lukket: Orientering om revideret kommunal tilkendegivelse.....	87
Lukket: Generel orientering.....	88
Lukket: Underskriftsside 11-12-2024.....	89

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/420

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Godkendt, idet punktet ”Godkendelse af ansøgning om kommunegaranti for lån til SONFOR Varme - etablering af fjernvarme i Guderup” tages af dagsorden for yderligere behandling.

Punkt 2: Godkendelse af anlægsregnskab Økonomiudvalget

23/39191

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber indenfor Økonomiudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskaber viser et samlet mindre forbrug på 0,671 mio. kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Anlægsregnskaberne
- At mindre forbruget på 0,671 mio. kr. tilføres kassen.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring”, skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de i året afsluttede anlægsprojekter. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i april og december måned.

På Økonomiudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
02 Politisk og Adm. organisation	Reimers-skolens etableringsudgifter	1.250	1.204	46
03 Kommunale ejendomme	Belysning og forskønnelse ved Augustiana	70	70	0
03 Kommunale ejendomme	Køb af ejendom Søndergade 4, Guderup	600	175	425
03 Kommunale ejendomme	Salg af Asylvej 1	-2.690	-2.690	0
03 Kommunale ejendomme	Salg af Skolevej 53, Havnbjerg	-850	-850	0

03 Kommunale ejendomme	Tilbagekøb af Ulkebøldam 9	1.055	1.008	47
03 Kommunale ejendomme	Voldgade 3-5	14.900	14.810	90
04 Turisme og Landdistrikter	Implementering af fødevarestrategi	3.650	3.644	6
05 Bosætning og byggeri	Udviklingsplan for Augustenborg Havn	250	193	57
Samlet		18.235	17.564	671

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, medfører det, at kassebeholdningen øges med 0,671 mio. kr.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	Div.	-671			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	671			

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Afslutning af anlæg ØU december 2024

Punkt 3: Godkendelse af anlægsregnskaber, Børne- og Uddannelsesudvalget

24/5640

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Børne- og Uddannelsesudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskabet udviser et samlet mindreforbrug på 2,547 mio.kr. som tilgår kassen.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskabet

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring”, skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de i året afsluttede anlægsprojekter. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét. Forelæggelse sker i april og december måned.

På Børne- og Uddannelsesudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskab:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
14 Dagtilbud til børn	Hørup dagins. Bygadens børnegård – Renov./tilbyg.	24.517	24.517	0
15 Undervisning	Ren. Og ombyg. folkeskoler 2024	0	0	0
16 Børn med særlige behov	Etablering af døgninstitutioner for børn og unge i Guderup	3.000	453	2.547
I alt		27.517	24.970	2.547

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der ske nedenstående bevillinger.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
----------------	-----------	----------------	----------------	----------------

Drift

Anlæg/ Rådighedsbeløb	16	-2.547
--------------------------	----	--------

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	2.547
-----------------	----	-------

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 05-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Børne- og uddannelsesudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

B&U Afslutning af anlæg december 2024

Punkt 4: Godkendelse af anlægsregnskaber Natur-, Klima- og Miljøudvalget

24/4198

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskabet viser et samlet mindreforbrug på 40 t.kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskabet
- at mindreforbrug på 40 t.kr. tilgår kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for det forgangne år. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i april og december måned.

På Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
07 Natur, Klima og Forsyning	Danmarks Vildeste Kommune	770	730	40

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, har det nedenstående konsekvens.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
----------------	-----------	----------------	----------------	----------------

Drift

Anlæg/ Rådighedsbeløb	07	-40
--------------------------	----	-----

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	40
-----------------	----	----

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Punkt 5: Godkendelse af anlægsregnskaber Teknik-, By- og Boligudvalget

24/4198

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Teknik-, By- og Boligudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskaberne viser et samlet mindreforbrug på 0,298 mio. kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget, at Byrådet godkender

- Anlægsregnskaberne
- at mindreforbruget på 0,463 mio. kr. tilgår kassebeholdningen
- at merforbrug på 0,165 mio. kr. finansieres via lånoptagelse i 2024.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for det forgangne år. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i april og december måned.

På Teknik-, By- og Boligudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
05 Bosætning og Byggeri	Borgmester Andersens Vej	-2.750	-2.335	-415
05 Bosætning og Byggeri	Bygningsforbedringsudvalget	3.286	2.327	959
05 Bosætning og Byggeri	Byggemodning Blans Ullerup	268	268	0
05 Bosætning og Byggeri	Byggemodning Rinkenæs	-5.989	-5.984	-5
05 Bosætning og Byggeri	Færdiggørelse af Viggo Kragh Hansens Vej	720	638	82

05 Bosætning og Byggeri	Grunde Tingholm, Jeppesdam, Kildebæk	-883	-728	-155
05 Bosætning og Byggeri	Salg af matr. 347a Rinkenæs	-606	-634	28
05 Bosætning og Byggeri	Salg af matr. 619 og 1093 Guderup, Egen	-15	-20	5
05 Bosætning og Byggeri	Svinget + Ærøvej i Fyndshav	-341	-328	-13
05 Bosætning og Byggeri	Salg af Under Broen 1 og 3	-6.100	-6.123	23
08 Veje og Trafik	Etablering af cykelsti Fynshav-Elstrup	16.100	16.176	-76
08 Veje og Trafik	Støjreducerende tiltag	510	510	0
08 Veje og Trafik	Trafikudviklingsplan Sønderborg By	500	468	32
09 Senior	Brandsikring plejecenter	4.313	4.313	0
10 Kultur, Idræt og Fritid	Renovering af Sundevedhallen	750	690	60
I alt		9.763	9.238	526

08 Veje og Trafik	Renovering af havnekontor*	17.761	17.989	-228
01 Finansiering	Låneoptagelse 2024			165
I alt		17.761	17.989	-63

* Merforbruget finansieres via låneoptagelse. Der er allerede i tidligere år hjemtaget lån på 0,063 mio. kr. ud af merforbruget på de 0,228 mio. kr. derfor finansieres det af kassebeholdning i 2024.

Sammentælling 27.524 27.227 463

Se bilag for bemærkninger til de enkelte anlægsregnskaber.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, har det nedenstående konsekvens.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift				

Anlæg/ Rådighedsbeløb	05 08	10	-510 272 -60
--------------------------	----------	----	--------------------

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat
rådighedsbeløb

Låneoptagelse	01		-165
---------------	----	--	------

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01		463
-----------------	----	--	-----

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 03-12-2024

Teknik-, By- og Bolig udvalget anbefaler indstillingen.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomiudvalget den 11. december 2024

Sideløbende med behandlingen af anlægsregnskaberne på mødet den 3. december 2024 i Teknik-, By- og Boligudvalget har køberen af arealerne omkring Højløkke i Rinkenæs bedt om en annullering af købsaftalen. Ifølge købsaftalen er de berettiget hertil. Som konsekvens heraf fjernes anlægsprojekter omhandlende dette salg fra listen over anlægsregnskaber under Teknik-, By- og Boligudvalget.

Det drejer sig om følgende projekter:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
05 Bosætning og Byggeri	Byggemodning Rinkenæs	-5.989	-5.984	-5
05 Bosætning og Byggeri	Salg af matr. 347a Rinkenæs	-606	-634	28
I alt		-6.595	-6.618	23

På Teknik-, By- og Boligudvalgets område afsluttes herefter følgende anlægsregnskaber:

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
05 Bosætning og Byggeri	Borgmester Andersens Vej	-2.750	-2.335	-415
05 Bosætning og Byggeri	Bygningsforbedringsudvalget	3.286	2.327	959

05 Bosætning og Byggeri	Byggemodning Blans Ullerup	268	268	0
05 Bosætning og Byggeri	Færdiggørelse af Viggo Kragh Hansens Vej	720	638	82
05 Bosætning og Byggeri	Grunde Tingholm, Jeppesdam, Kildebæk	-883	-728	-155
05 Bosætning og Byggeri	Salg af matr. 619 og 1093 Guderup, Egen	-15	-20	5
05 Bosætning og Byggeri	Svinget + Ærøvej i Fyndshav	-341	-328	-13
05 Bosætning og Byggeri	Salg af Under Broen 1 og 3	-6.100	-6.123	23
08 Veje og Trafik	Etablering af cykelsti Fynshav-Elstrup	16.100	16.176	-76
08 Veje og Trafik	Støjreducerende tiltag	510	510	0
08 Veje og Trafik	Trafikudviklingsplan Sønderborg By	500	468	32
09 Senior	Brandsikring plejecenter	4.313	4.313	0
10 Kultur, Idræt og Fritid	Renovering af Sundevedhallen	750	690	60
I alt		16.358	15.856	502

08 Veje og Trafik	Renovering af havnekontor*	17.761	17.989	-228
01 Finansiering	Låneoptagelse 2024			165
I alt		17.761	17.989	-63

* Merforbruget finansieres via låneoptagelse. Der er allerede i tidligere år hjemtaget lån på 0,063 mio. kr. ud af merforbruget på de 0,228 mio. kr. derfor finansieres det af kassebeholdning i 2024.

Sammentælling 34.119 33.845 439

Se bilag for bemærkninger til de enkelte anlægsregnskaber.

Supplerende indstilling til Økonomiudvalget den 11. december 2024

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne
- at mindreforbruget på 0,439 mio. kr. tilgår kassebeholdningen
- at merforbrug på 0,165 mio. kr. finansieres via låneoptagelse i 2024.

Supplerende bevillingsmæssige konsekvenser til Økonomiudvalget den 11. december 2024

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, har det

nedenstående konsekvens.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	05 08 10	-486 272 -60			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse	01	-165			
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	439			

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Anlægsregnskaber december 2024 TBB supplerende

Punkt 6: Godkendelse af anlægsregnskaber Social-, Senior- og Handicapudvalget

17/31895

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber indenfor Social-, Senior- og Handicapudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskaberne udviser et merforbrug på anlægsprojektet Møllestedgård på 180.071 kr. og et mindreforbrug på anlægsprojektet Orangeri, Bosager på 30.529 kr. Det samlede merforbrug på 149.542 kr. søges finansieret af driften på politikområde 17 Social.

Der er et uforbrugt rådighedsbeløb på 0,473 mio. kr. til Styrkelse af behandling i eget hjem – beløbet søges tilført kassen.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social, Senior- og Handicapudvalget, at Byrådet godkender

- Anlægsregnskaberne, og at det samlede merforbrug på 149.542 kr. finansieres af driften på politikområde 17 Social.
- At uforbrugt rådighedsbeløb på 0,473 mio. kr. til Styrkelse af behandling i eget hjem tilføres kassen.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring”, skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt.

Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de i året afsluttede anlægsprojekter. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelse sker i august og december måned.

Regnskaber på og over 2 mio. kr. ekskl. moms (brutto) revideres særskilt af kommunens revisor.

På Social-, Senior- og Handicapudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

Anlæg over 2 mio. kr.

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
17 Social	Møllestedgård	17.468	17.648	-180

17 Social	Orangeri – Bosager	3.000	2.969	31
I alt		20.468	20.617	-149

Anlæg under 2 mio. kr.

I 1.000 kr.

Politikområde	Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
09 Senior	Styrkelse af behandling i eget hjem	473	0	473

Se bilag for bemærkninger til de enkelte anlægsregnskaber.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, vil det få nedenstående bevillingsmæssige konsekvenser:

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/	17.99	180			
Rådighedsbeløb	17.99	-31			
	09.99	-473			
Finansiering via:					
Drift andetsteds	17	-149			
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	473			

Beslutning Social-, Senior- og Handicapudvalget den 05-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Peter Thomsen

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Social-, Senior- og Handicapudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Anlægsregnskab Møllestedgård

Anlægsregnskab Orangeri - Bosager

Anlægsregnskab Styrkelse af behandling i eget hjem

Punkt 7: Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst

23/68064

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts område forelægges til godkendelse. Anlægsregnskaberne er i balance.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne.

Sagsfremstilling

Jf. Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskaber forelægges halvårligt eller årligt.

Der udarbejdes en samlet sag til udvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for de forgangne år. Af sagen til udvalget fremgår regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét. Forelæggelsen af anlægsregnskabet sker i april og december måned.

På Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

Politikområde	Anlægsprojekt	Anlægsbevilling	Forbrug	Restbevilling
04	Gråsten Forum 2024	200.000 kr.	200.000 kr.	0
06	Velkomstpakker butikker/virksomheder	198.000 kr.	198.000 kr.	0
Total		398.000 kr.	398.000 kr.	0

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet anlægsregnskaberne går i 0.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 05-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts anbefaling indstilles.

Punkt 8: Godkendelse af afslutning af anlægget "Lys på Slottet"

16/45183

Sagsresumé

Facadebelysningen på Sønderborg Slot samt forbedret funktionsbelysning langs slotskajen blev etableret i januar 2022. Den første tænding blev markeret den 10. februar 2022.

Med afsæt i ønsket om at realisere projektet hurtigst muligt blev elementer fra stibelysningen taget ud af ansøgningen, da der ikke kunne opnås dispensation fra Slots- og Kulturstyrelsen hertil. Det blev samtidig besluttet at opdele projektet i to faser. Fase 1 er således realiseret, mens fase 2 udestår.

Sidenhen har forvaltningen i flere omgange været i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen om det manglende belysningselement med henblik på en realisering af fase 2. Dialogen har dog vist, at det fortsat ikke er muligt at få dispensation til realisering af den ønskede løsning. Forvaltningen anbefaler derfor, at anlægget afsluttes.

Opgørelsen af omkostningerne til fase 1 efterlader 507.000 kr. af de disponerede kommunale midler fra puljen til kulturelle anlæg. Disse tilføres kassen ved afslutningen af anlægget. Samtidig tilbageføres 130.000 kr. til Museum Sønderjylland, idet de har medfinansieret projektet.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, at Byrådet godkender

- at mindreforbruget på anlægget Lys på Slottet på 507.000 kr. tilbageføres til anlægget Kulturelle anlæg, finansieret via kassen. Mindreforbruget tilføres kassen i forbindelse med sagen "Godkendelse af anlægsregnskaber".

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har haft en årelang dialog med Slots- og Kulturstyrelsen om realisering af facadebelysning på Sønderborg Slot. Facadebelysningen på slottet samt elementer i en forbedret funktionsbelysning blev etableret i januar 2022. Den første tænding af facadebelysningen blev markeret den 10. februar 2022.

Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme godkendte rammerne for belysningsprojektet samt afsatte en del af økonomien hertil den 7. maj 2020. Efterfølgende godkendte Museum Sønderjylland at medfinansiere projektet med 400.000 kr., hvilket sikrede den fulde finansiering af projektets samlede budgetoverslag, som lød på 1.480.000 kr.

Der kunne imidlertid ikke opnås en tilfredsstillende dispensation til den ønskede belysning langs stiforløbet, som forbinder strandpromenaden med slotskajen – således fra den vestlige til den sydlige side af slottet inde i selve slotsparken. Elementet blev derfor udtaget fra den oprindelige dispensationsansøgning, hvorfor pullertbelysningen ikke er realiseret. Det blev dermed besluttet at opdele projektet i to faser. Fase 1 er således realiseret, mens fase 2 udestår.

Forvaltningen har sidenhen af flere omgange været i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen omkring det manglende belysningselement og det lokale ønske om realisering af fase 2. Dialogen har vist, at det fortsat ikke er muligt at realisere pullertbelysningen på strækningen i det ønskede omfang grundet styrelsens nuværende praksis på området.

Slots- og Kulturstyrelsen har derimod tilkendegivet, at en realisering muligvis kan tænkes ind i et større helhedsprojekt for slotsområdet, hvor man både ser på adgangsforhold, formidling, belysning med videre. Dette projekt har kommunen, museet og styrelsen i fællesskab tidligere forsøgt at igangsætte. I den forbindelse blev der blandt andet foretaget georadarundersøgelser på området.

Tidshorizonten på helhedsprojektet er dog fortsat uvist. Hos Slotte og Haver i Slots- og Kulturstyrelsen har man tilkendegivet, at de ser et behov for og har et ønske om på sigt at foretage et samlet greb på slottet og de omkringliggende arealer. Dette ud fra en betragtning om, at mange elementer med fordel kan gentænkes og forbedres. Men eftersom helhedsplanen er et større projekt, så kræver igangsættelse og realisering prioritering af ressourcer. I øjeblikket ligger fokus i styrelsen på andre projekter, hvorfor arbejdet med helhedsplanen umiddelbart har lange udsigter.

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at mindreforbruget på de 507.000 kr. bliver tilført til anlægget Kulturelle anlæg og den tildelte medfinansiering fra Museum Sønderjylland bliver tilbagebetalt.

Omkostningerne til første fase i projektet er opgjort (afrundet) herunder:

	Sønderborg Kommune	Museum Sønderjylland	I alt
Budget	1.080.000 kr.	400.000 kr.	1.480.000 kr.
Anvendte midler	573.000 kr.	270.000 kr.	843.000 kr.
Restmidler	507.000 kr.	130.000 kr.	637.000 kr.

Restbeløbet fratrukket medfinansiering fra Museum Sønderjylland efterlader 507.000 kr. Disse midler søges tilført anlægget Kulturelle anlæg, hvorfra finansieringen oprindeligt blev givet. Finansieringen sker som en tillægsbevilling. Samtidigt tilbageføres de 130.000 kr. til museet.

Forvaltningen vil løbende kontakte Slots- og Kulturstyrelsen for en status på igangsættelse af helhedsplanen, og i denne forbindelse italesætte det lokale ønske om realisering af helhedsplanen, som både er i Sønderborg Kommune og Museum Sønderjyllands interesse.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der ske nedenstående bevillinger.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
--	----------------	-----------	----------------	----------------	----------------

Drift

Anlæg/
Rådighedsbeløb

10

507

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning   01   -507

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 04-12-2024

Udvalget anbefaler ikke indstillingen, idet udvalget på et kommende møde ønsker en beslutnings sag om funktionsbelysning på slottets vestlige side, der omfatter pullertbelysning, på baggrund af fornyet dialog med Slots- og Kulturstyrelsen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs anbefaling indstilles.

Punkt 9: Godkendelse af anlægsregnskaber - Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab

23/68062

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Udvalget Kultur, Idræt og Medborgerskabs område forelægges til godkendelse.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne godkendes og at mindre forbruget tilføres kassen.

Sagsfremstilling

Jf. Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring” skal anlægsregnskaber forelægges halvårligt eller årligt.

Der udarbejdes en samlet sag til udvalget, som inkluderer de afsluttede anlægsprojekter for de forgangne år. Af sagen til udvalget fremgår regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét.

Forelæggelsen af anlægsregnskabet sker i april og december måned.

På Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs område afsluttes følgende anlægsregnskaber:

Politikområde	Anlægsprojekt	Anlægsbevilling kr.	Forbrug kr.	Restbevilling kr.
10	Kraftcenter Dybbøl	100.000	100.000	0
10	Museum Sønderjylland 2024	1.421.000	1.421.000	0
10	Nye faciliteter til kunstnere, Augustenborg	0	0	0
10	Sang- og dansecenter	18.407.000	18.407.000	0
10	Tilskud til Sydalshallen	3.000.000	3.000.000	0
10	Lys på Slottet	1.080.000	573.000	507.000
Total		24.008.000	23.501.000	507.000

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der ske nedenstående bevillinger.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	10	-507			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	507			

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 04-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen under forudsætning af Lys på slottet udgår af sagen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs anbefaling indstilles.

Punkt 10: Godkendelse af anlægsregnskaber, Sundhedsudvalget

24/5741

Sagsresumé

Afslutning af anlægsregnskaber inden for Sundhedsudvalgets område forelægges til godkendelse.

Anlægsregnskaberne viser et samlet mindre forbrug på 300 t. kr. som tilføres kassebeholdningen.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhedsudvalget, at Byrådet godkender

- anlægsregnskaberne.
- at mindre forbruget på 300 t. kr. tilføres kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

Ifølge Sønderborg Kommunes ”Principper og retningslinjer for økonomistyring”, skal anlægsregnskabet forelægges halvårligt eller årligt. Der kan udarbejdes en samlet sag til fagudvalget, som inkluderer de i året afsluttede anlægsprojekter. Af sagen skal fremgå regnskabsresultatet pr. anlægsprojekt samt resultatet for projekterne under ét. Forelæggelse sker i april og december måned.

På Sundhedsudvalgets område afsluttes følgende anlægsregnskaber angivet i 1.000 kr.:

Anlægsprojekt	Bevilling	Forbrug	Restbevilling
Politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse			
Sundhedsfremmende anlæg 2021	255	171	84
Sundhedsfremmende anlæg 2024	216	0	216
I alt	471	171	300

Se bilag for bemærkninger til anlægsregnskaberne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der ske nedenstående bevillinger.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	13	-300			

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning   01   300

Beslutning Sundhedsudvalget den 04-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Sundhedsudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Afslutning af anlægsregnskaber december 2024

Punkt 11: Godkendelse af frigivelse af udvalgte rådighedsbeløb til anlægsprojekter i 2025 inden for Økonomiudvalgets område

24/6441

Sagsresumé

Før anlægsarbejder kan igangsættes, skal hvert rådighedsbeløb på investeringsoversigten frigives til et anlægsprojekt i Økonomiudvalget og efterfølgende i Byrådet.

Samlet set søges der frigivet rådighedsbeløb for 8.536 t.kr. til diverse anlægsprojekter (anlægsbevillinger) i 2025 og 3.000 t.kr. i 2026 indenfor Økonomiudvalgets område.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at de afsatte rådighedsbeløb på investeringsoversigten med stjerne-markering på i alt 11.536 t.kr. frigives og samtidig gives som anlægsbevillinger til anvendelse i 2025 og eventuelt overslagsår.

Sagsfremstilling

Af vedhæftede investeringsoversigt fremgår de rådighedsbeløb, som er afsat i budgetårene 2025-2028 inden for udvalgets områder.

Før anlægsarbejdet kan igangsættes skal hvert rådighedsbeløb på investeringsoversigten frigives til et anlægsprojekt i Økonomiudvalget og efterfølgende i Byrådet.

De afsatte rådighedsbeløb, som i oversigten er markeret med stjerne, anmodes frigivet i 2025 og 2026 til det videre arbejde i forvaltningen. Dermed kan anlægsarbejdet (projektering, forundersøgelser og lignende) igangsættes så tidligt som muligt i budgetår 2025. Ligeledes vil forvaltningen spare ressourcer, idet det ikke vil være nødvendigt at udarbejde enkeltsager om frigivelse af midler.

Nedenstående rådighedsbeløb søges frigivet i 2025 og eventuelt overslagsår:

Anlæg (i 1.000 kr.)	Rådighedsbeløb	Rådighedsbeløb
	2025	2026
04 Turisme og Landdistrikter		
Landdistriktsudvalgets pulje til støtte	985	

05 Bosætning og byggeri

Studieboliger - midlertidige	3.000	3.000
08 Veje og trafik - Beredskab		
Udskiftning af køretøjer	4.551	
I alt	8.536	3.000

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at der samlet set søges frigivet rådighedsbeløb for 11.536 t.kr. til diverse anlægsprojekter (anlægsbevillinger) i 2025 og 2026

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift				
	04	985		
Anlæg/ Rådighedsbeløb	05	3.000	3.000	
	08	4.551		
Finansiering via:				
Drift andetsteds				
	04	-985		
Afsat rådighedsbeløb	05	-3.000	-3.000	
	08	-4.551		
Låneoptagelse				
Afdrag og renter af nye lån				
Kassebeholdning	01	0	0	

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Samlet frigivelse af rådighedsbeløb 2025 ØU

Punkt 12: Godkendelse af samlet frigivelse af udvalgte rådighedsbeløb til anlægsprojekter i 2025 inden for udvalgenes fagområde

24/6441

Sagsresumé

Før anlægsarbejder kan igangsættes, skal hvert rådighedsbeløb på investeringsoversigten frigives til et anlægsprojekt i Økonomiudvalget og efterfølgende i Byrådet.

Samlet set søges der frigivet rådighedsbeløb for 298.012 t.kr. til diverse anlægsprojekter (anlægsbevillinger) i 2025 med rådighedsbeløb i overslagsårene.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at de afsatte rådighedsbeløb på investeringsoversigten med stjerne-markering på i alt 298.012 t.kr. frigives og samtidig gives som anlægsbevillinger til anvendelse i 2025 og eventuelt overslagsår.

Sagsfremstilling

Af vedhæftede investeringsoversigt fremgår de rådighedsbeløb, som er afsat i budgetårene 2025-2028 inden for udvalgets områder.

Før anlægsarbejdet kan igangsættes skal hvert rådighedsbeløb på investeringsoversigten frigives til et anlægsprojekt i Økonomiudvalget og efterfølgende i Byrådet.

De afsatte rådighedsbeløb, som i oversigten er markeret med stjerne, anmodes frigivet i 2025 til det videre arbejde i forvaltningen. Dermed kan anlægsarbejdet (projektering, forundersøgelser og lignende) igangsættes så tidligt som muligt i budgetår 2025. Ligeledes vil forvaltningen spare ressourcer, idet det ikke vil være nødvendigt at udarbejde enkeltsager om frigivelse af midler.

Nedenstående rådighedsbeløb søges frigivet i 2025 og eventuelt overslagsår:

Økonomiudvalget:

Politikområde/tekst	Budget 2025
Politikområde 04 Turisme og Landdistrikter	
Landdistriktsudvalgets pulje til støtte	985

Politikområde 05 Bosætning og byggeri

Studieboliger	
2025: 3.000 t.kr.	6.000
2026: 3.000 t.kr.	

Politikområde 08 Veje og Trafik, beredskab

Udskiftning af køretøjer	4.551
--------------------------	-------

I alt	
2025: 8.536 t.kr.	11.536
2026: 3.000 t.kr.	

Arbejdsmarkedsudvalg:

Politikområde/tekst	Budget 2025
---------------------	-------------

Politikområde 11 Integration

Fysiske rammer vedr. Arbejdspligt	4.000
-----------------------------------	-------

I alt	4.000
-------	-------

Børne- og Uddannelsesudvalg:

Politikområde/tekst	Budget 2025
---------------------	-------------

Politikområde 14 Dagtilbud

Natur-dagtilbud Kær Vestermark	2.000
--------------------------------	-------

Ny daginstitution i Dybbøl - projektudvikling	500
---	-----

Politikområde 15 Undervisning

Nødvendige invest. ifm. Midtbyskolen	4.000
--------------------------------------	-------

Nordals Skole	
2025: 15.500 t.kr.	
2026: 30.000 t.kr.	93.500
2027: 30.000 t.kr.	
2028: 18.000 t.kr.	

Gråsten Skole og Midtbyskolen	
2025: 500 t.kr.	
2026: 2.300 t.kr.	27.800
2027: 5.000 t.kr.	
2028: 20.000 t.kr.	

Ren. og ombyg. folkeskoler iht. Helhedsplan	4.841
---	-------

Bygningsreovering, skoler	4.000
---------------------------	-------

Børneunivers Rinkenæs	500
-----------------------	-----

Alssund-Skolen	
2025: 2.000 t.kr.	
2026: 5.400 t.kr.	39.700
2027: 10.000 t.kr.	
2028: 22.300 t.kr.	

I alt	
2025: 33.841	
2026: 37.700	176.841
2027: 45.000	
2028: 60.300	

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab:

Politikområde/tekst	Budget 2025
Politikområde 10 Kultur, idræt og fritid	
Museum Sønderjylland	1.452
Pulje til idrætsanlæg	4.400
Pulje til kulturelle anlæg	500
Handleplan for event 2024-2027	1.000
Bidrag til opbygning af elitesport for kvinder	1.000
Medfinansiering af projektudvikling Dybbøl Banke	500
Svømmehal/badeland – projektudvikling	200
I alt	9.052

Sundhedsudvalg:

Politikområde/tekst	Budget 2025
Politikområde 13 Sundhed og forebyggelse	
Sundhedsfremmende anlæg	629
Udvidelse af tandklinik	
2025: 2.000 t.kr.	3.500
2026: 1.500 t.kr.	
I alt	
2025: 2.629	4.129
2026: 1.500	

Social-, Senior- og Handicapudvalg:

Politikområde/tekst	Budget 2025
---------------------	-------------

Ingen 0

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst:

Politikområde/tekst	Budget 2025
Politikområde 04 Turisme	
Realisering af elementer fra Hvidbogen Nordals	200
Realisering af elementer under Gråsten forum	200
Masterplan for Turisme og Handel	1.500
Kongelig køkkenhave – etape 2	500
I alt	2.400

Teknik-, By- og Boligudvalg:

Politikområde/tekst	Budget 2025
Politikområde 03 Kommunale ejendomme	
Bygningsrenovering	15.008
Energimærkning	1.000
Politikområde 05 Bosætning og byggeri	
Bystrategier	2.000
08 Veje og trafik	
Ren. Af off.toiletter/handicaptolletter	605
Fortove renoveres	3.025
Veje – belægnings	28.321
Trafiksikkerhedsplan	1.500
Signalanlæg udskiftninger	1.000
Cykel/gangsti Langgade Augustenborg	900
Munkemøllebroen	40
Strategisk energipl. Vedr. grøn transport	500
Renovering af eksisterende cykelstier	500
Sejlerforum og beløb til indsejlinger	150

Udvidelse Østerkirkevej i Ulkebøl	200
Legepladser	4.000
Legepladser – løbende renovering	1.000
Cykelstien Broager - Nybøl	12.500
Etablering af vej ved Fiskerløkken	2.100
Vejkryds ved Nordborg Resort	5.000
Færgen Bitten – reparation	1.000
Politikområde 10 Kultur, Idræt og fritid	
Renovering/forbedring af idrætsanlæg	605
I alt	80.954

Natur-, Klima- og Miljøudvalg:

Politikområde/tekst	Budget 2025
Politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning	
Elektrificering	1.500
Konvertering til fjernvarme i kommunale bygninger	2.000
Naturpark Nordals	2.500
Kystsikring Gråsten	500
Kystsikring – Merværdi i dialog med lok.	200
Sti Kær – færdiggørelse	400
Klimahandleplan	1.000
Politikområde 08 Veje og Trafik	
Stiplan prioriteret	500
Gendarmstien udbedringer	500
I alt	9.100

Total – samlet frigivelse

2025: 150.512 t.kr.

2026: 42.200 t.kr. 298.012

2027: 45.000 t.kr.

2028: 60.300 t. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at der samlet set søges frigivet rådighedsbeløb for 298.012 t.kr. til diverse anlægsprojekter (anlægsbevillinger) i 2025

Bevillingsskema

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	Diverse	150.512	42.200	45.000	60.300
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb	Diverse	-150.512	-42.200	-45.000	-60.300
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	0	0	0	0

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Samlet frigivelse af rådighedsbeløb 2025-2028

Punkt 13: Godkendelse af takster for budget 2025

24/15764

Sagsresumé

Budgettet for 2025 er vedtaget, og taksterne for 2025 skal godkendes inden budgetårets start og offentliggørelse.

Størstedelen af taksterne blev godkendt på Byrådets møde i november 2024. De resterende takster forelægges for Byrådet til henholdsvis godkendelse (§ 41 a) og orientering.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- taksterne for 2025, som er omfattet af styrelseslovens § 41 a, samt tager de øvrige takster til efterretning

Sagsfremstilling

Budgettet for 2025 er vedtaget, og de kommunale takster, der gælder for borgerne for 2025, skal godkendes inden budgetårets start og offentliggørelse af takstoversigten.

Størstedelen af taksterne blev godkendt på Byrådets møde i november 2024. De resterende takster forelægges til henholdsvis godkendelse (§ 41 a) og orientering.

Taksterne der er omfattet af styrelseslovens § 41 a (takster for benyttelse af sociale institutioner og ordninger med videre samt skolefritidsordninger) skal godkendes af Byrådet, ellers godkendes de i det pågældende fagudvalg.

Vedhæftet samlede takstblad er nu opdateret med taksterne for

- Beredskabskommissionens område (§ 41 a)
- forsyningsområdet (Vand, spildevand og renovation)
- frokostordning for dagtilbudsområdet (§ 41 a)
- og byggesagsgebyr for store tidskrævende projekter.

Derudover vil de lovbestemte takster fortsat blive tilføjet takstbladet, når udmeldingen fra ministerierne er modtaget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Samlet takstblad for budget 2025-051224

Punkt 14: Godkendelse af udmøntningsplan for budgetaftale 2025-2028

24/19114

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028. Med henblik på implementering af budgettet har forvaltningen udarbejdet en plan for konkret udmøntning.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- udmøntningsplan for budgetaftale 2025-2028.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Som værktøj til opfølgning på udmøntning og konkretisering af budgetaftalen har forvaltningen udarbejdet en udmøntningsplan. Planen er vedlagt som bilag.

Udmøntningsplanen behandles i følgende sammenhænge:

- 4. november: Drøftelse i Direktionen
- 27. november: Drøftelse mellem aftaleparter, udvalgsformænd og Direktionen
- 2. december: Direktionsbehandling
- 11. december: Godkendelse i Økonomiudvalget
- 17. december: Information i HMU

Status på elementerne i udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang i februar 2025 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2025 og herefter i maj, september og november.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Godkendt.

Bilag

Udmøntningsplan B2025-2028 ØU

Punkt 15: Godkendelse af ophævelse af fritagelse for betaling af grundskyld

24/19713

Sagsresumé

Kommunalbestyrelsen i daværende Sydals Kommune vedtog på møde den 21. februar 1996 at bevilge fritagelse for kommunal grundskyld for 1996 og kommende år for et antal ældreboliger beliggende i Sydals Kommune. Afgørelsen blev truffet efter Lovbekendtgørelse nr. 808 af 12. april 1990, hvor Kommunalbestyrelsen kan meddele hel eller delvis fritagelse for kommunal grundskyld.

Forvaltningen er efterfølgende blevet bekendt med, at boligerne ikke er kommunalt ejede, og kan derfor ikke fritages for betaling af grundskyld.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- at boligerne fra den 1. januar 2025 ikke længere kan fritages for betaling af grundskyld.

Sagsfremstilling

DSI EGV-Centrene i daværende Sydals Kommune anmoder Kommunalbestyrelsen om fritagelse for kommunal grundskyld for 1996 og kommende år for følgende boliger:

Kobbelled 1-3-5	EGV-Centrene
Kobbelled 7 A-7E	EGV-Centrene
Lillehave 2 A-B og 4 A-B	Sydals Kommune
Ertebjergvej 15 A-B	Sydals Kommune
Vimmelskaftet 12 A-H	EGV-Centrene
Tandsbusk 61-77	Sydals Kommune
Midthave 44-62	Sydals Kommune

Sydals Kommune har i 1988 og 1989 solgt ejendommene til EGV-Centrene i Sydals Kommune. Dette firma eksisterer ikke længere i Virk.dk. Byg og Bolig i Sønderborg Kommune bliver i anden forbindelse gjort opmærksom på, at Sønderborg Kommune fejlagtigt står registreret som ejer af boligerne.

Men det er Sydals Ældreboliger c/o Boligforeningen Søbo der ejer ovennævnte ældreboliger (overtagelsesdato jf. Structura Ejer er den 1.7.1996). Boligerne er ikke kommunale, og kan derfor ikke fritages for betaling af grundskyld jf. Bekendtgørelse af lov om kommunal ejendomsskat § 8.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet indtægten indgår som en del af de samlede indtægter i grundskyld.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Godkendt.

Bilag

Beslutningsprotokol 1996, Kommunalbestyrelsen

Punkt 16: Godkendelse af Skema C, renovering Sønderborg Andelsboligforening afdeling 9, Ringgade 186-198, ALSBO

20/12178

Sagsresumé

Sønderborg Andelsboligforening har fremsendt skema C med henblik på godkendelse af de støttede og ustøttede anskaffelsessummer for renovering samt tilhørende økonomi for afdeling ALSBO.

Byrådet godkendte den 27. maj 2020 ansøgning om tilsagn til støtte med tilhørende skema A vedrørende renovering af afdelingen ALSBO. Den samlede anskaffelsessum udgjorde ca. 41,8 mio. kr., med en støttet del på ca. 24,074 mio. kr. Skema C viser en samlet anskaffelsessum på ca. 50,567 mio. kr., hvoraf den støttede del af anskaffelsessummen udgør ca. 29,143 mio. kr., svarende til ca. 5,069 mio. kr. mere end skema A. Merudgiften skyldes hovedsageligt indeksering, udskiftning af ulovlige elinstallationer, montering af elevator, omkostninger til miljøsanering og forhøjede omkostninger til genhusning.

Sagen understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber ved at sikre, at der tilvejebringes forskellige attraktive boligtyper.

Når anskaffelsessummen er overskredet i forhold til tilsagn, har Byrådet beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Skema C med følgende konsekvenser:
  - en samlet anskaffelsessum på 50,567 mio. kr., hvoraf den støttede del udgør 29,143 mio. kr. og den ustøttede del 21,424 mio. kr.
  - kommunal garantistillelse for det støttede realkreditlån.
  - at Sønderborg Andelsboligforening optager realkreditlån til ustøttede arbejder uden kommunal garantistillelse.

Sagsfremstilling

Salus Boligadministration har på vegne af Sønderborg Andelsboligforening fremsendt skema C for renovering af afdeling 9, ALSBO. I forbindelse med renoveringens afslutning ønskes godkendelse, af de støttede og ustøttede anskaffelsessummer for renovering samt tilhørende økonomi.

Ejendommen ALSBO er opført omkring år 1950. Det var i mange år en af de højeste etageejendomme i Sønderborg By, og ejendommen er fortsat meget synlig i bybilledet. I 2019 blev der i samarbejde med Landsbyggefonden og rådgivere opstillet en helhedsplan for renovering af ALSBO. Det skyldes, at afdelingen var bygningsmæssigt nedslidt og indretningsmæssigt utidssvarende. På et ekstraordinært afdelingsmøde i december 2019 godkendte beboerne helhedsplanen for renovering af ALSBO, hvorefter skema A blev godkendt af Byrådet den 27. maj 2020.

Skema A blev godkendt med en samlet anskaffelsessum på ca. 41,8 mio. kr., hvoraf den støttede del af renoveringen udgjorde ca. 24,074 mio. kr. Ved godkendelse af skema A blev det desuden godkendt at bidrage med kapitaltilførsel på 200.000 kr., beløbet svarende til den kommunale andel, anskaffelsessummer, garantistillelse for støttet realkreditlån, optagelse af realkreditlån til ustøttede arbejder uden kommunal garantistillelse, huslejestigning, fritagelse for indbetaling til dispositionsfond og fritagelse for indbetaling af pligtmæssige bidrag til Landsbyggefonden.

Sønderborg Kommune har i forbindelse med afslutning af projektet modtaget ansøgning om godkendelse af skema C. Skema C har en samlet anskaffelsessum på ca. 50,567 mio. kr., hvoraf den støttede del udgør ca. 29,143 mio. kr., svarende til ca. 5,069 mio. kr. mere end skema A. Merudgiften skyldes hovedsageligt indeksering, udskiftning af ulovlige elinstallationer, montering af elevator, omkostninger til miljøsanering og forhøjede omkostninger til genhusning. Skema C og fordelingen mellem støttede og ustøttede anskaffelsessummer er gennemgået og drøftet med Landsbyggefonden. Revisionspåtegning på den støttede del og ustøttede del er vedhæftet som bilag. Der fremgår ingen væsentlige kritiske bemærkninger.

Økonomi og finansiering

Anskaffelsessummen for den samlede renovering er 50,567 mio. kr. Den støttede del på 29,143 mio. kr. udgøres af opretnings-, miljø-, ombygnings- og tilgængelighedsarbejder. Forbedrings- og vedligeholdelsesarbejder, som er den ustøttede del, udgør 21,424 mio. kr.

Den ustøttede anskaffelsessum reduceres gennem kapitaltilførsel på 1 mio. kr., et tilskud fra egen trækingsret på 0,440 mio.kr. samt investeringstilskud fra fællespulje på 1,300 mio.kr. Dermed er det samlede lånebehov 42,782 mio. kr. hvoraf den støttede del udgør 29,143 mio. kr. lån, mens den ustøttede del udgør 13,639 mio.kr. lån. Dertil kommer et lån i dispositionsfonden på 5,045 mio. kr.

Den samlede anskaffelsessum og finansiering fordeles som følger

Finansiering	Støttet	Ustøttet	I alt
Realkreditlån	29.142.763	13.5639.000	42.781.763
Fællespulje		1.300.000	1.300.000
Kapitaltilførsel		1.000.000	1.000.000
Trækingsret		440.000	440.000
Lån dispositionsfonden		5.044.795	5.044.795
= samlet anskaffelsessummer	29.142.763	21.423.795	50.566.558

Det støttede lån gives i henhold til Almenboliglovens §91. I stk. 13-14 fremgår det, at beliggenhedskommunen skal garantere for de optagne lån, samt at Landsbyggefonden påtager sig en regaranti på 50 pct. af lånene.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Revisionspåtegning byggeregnskab, støttet del

Revisionspåtegning byggeregnskab, ustøttet del

Følgeskrivelse ALSBO

Punkt 17: Godkendelse af ansøgning om tilsagn til støtte til opførelse af 52 almene ungdomsboliger på Grundtvigs Allé 130

24/19986

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har modtaget ansøgning om tilsagn til støtte, til opførelse af 52 ungdomsboliger på Grundtvigs Allé 130 i Sønderborg, med tilhørende Skema A fra Sønderborg Andelsboligforening. Det samlede boligareal på 2.080 kvadratmeter og et bolig gennemsnit på 40 kvadratmeter pr. bolig.

Antallet af studerende har fra 2023 været markant stigende, og tilgangen af studerende forventes at stige yderligere de kommende år. Jf. seneste prognose mangler der således 300 studieboliger fra sommeren 2025.

Sagen understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber ved at sikre, at der tilvejebringes forskellige boligtyper. Sagen understøtter også Byrådets opbakning til målsætning om, at indbyggertallet skal vokse til 77.000, og at der skal bygges 2.500 nye boliger.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Skema A med følgende konsekvenser:
  - at der opføres 52 ungdomsboliger på Grundtvigs Allé 130 til en anskaffelsessum på 58,998 mio. kr., svarende til 5,900 mio. kr. som grundkapital der udgør 10 pct. af samlet anskaffelsessum. Beløbet er bevilget i 3. bevillingsrevision 2024.
  - at huslejen foreløbigt fastsættes til ca. 1.388 kr. pr. kvadratmeter årligt.
  - at der ydes kommunal garanti for den del af realkreditlånet, som ligger over 60 pct. af den endelige belåning.
  - at forvaltningen godkender Skema B og C, hvis dette ikke afviger mere end 2 pct.
  - at der bevilges årligt 0,088 mio. kr. i ungdomsboligbidrag. Beløbet er bevilget i 3. bevillingsrevision 2024.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har, jf. vedlagt følgeskrivelse, modtaget ansøgning om tilsagn til støtte til opførelse af 52 ungdomsboliger, med tilhørende Skema A fra Salus Boligadministration på vegne af Sønderborg Andelsboligforening afdeling 78.

Boligerne bygges på Grundtvigs Allé 130 i Sønderborg, som er i Sønderborg Andelsboligforenings eje. Der bygges 52 ungdomsboliger med et samlet boligareal på 2.080 kvadratmeter og et bolig gennemsnit på 40 kvadratmeter pr. bolig. Boligerne placeres i en firkant omkring et fælles gårdmiljø med et fælleshus i midten. Skitseforslag er vedlagt som bilag.

Sønderborg Andelsboligforening gør opmærksom på, at etablering af 52 boliger er et skøn over økonomi og arealer. Ved senere udbud af sagen, kan der forekomme ændringer til økonomi og arealer, da den endelige økonomi først kendes, når udbud er afholdt.

Godkendelse af tilsagn til støtte er under forudsætning af, at plangrundlaget er til stede og overholdes.

Økonomi og finansiering

Den samlede anskaffelsessum ved byggeriet er beregnet til 58,998 mio. kr.

Projektet finansieres som følger

	Beløb i mio. kr.
Kreditforeningslån (88%)	51,918
Kommunal grundkapital (10%)	5,900
Beboerindskud (2%)	1,180
I alt	58,998

For almene ungdomsboliger udgør det kommunale grundkapitalindskud 10 pct. af byggeriets anskaffelsessum. Den kommunale udgift ved opførelsen af boligerne er således svarende til 5,900 mio. kr., beløbet er bevilget i forbindelse med 3. bevillingsrevision 2024.

Anskaffelsessummen er på 28.365 kr. pr. kvadratmeter boligareal. Projektet opfylder således de økonomiske betingelser, jf. almenboliglovens § 115 med gældende maksimumssatser 2024 for opførelse af almene boliger. I forbindelse med udarbejdelsen af Skema B, vil anskaffelsessummen blive reguleret, jf. det seneste offentliggjorte maksimumsbeløb for alment byggeri for ungdomsboliger.

For den del af realkreditlånet, som ligger over 60 pct. af markedsværdien skal kommunen yde garanti overfor realkreditinstituttet, jf. almenboliglovens § 127. Dog kan endelig størrelse af garantien først fastsættes, når den aktuelle kreditforening har vurderet markedsværdien af den opførte ejendom.

Jf. § 136 i lov om almene boliger med videre, og § 52 i støttebekendtgørelsen skal der betales ungdomsboligbidrag. Kommunens andel udgør årligt 0,088 mio. kr., beløbet er bevilget i 3. bevillingsrevision.

Husleje nye boliger

Huslejen for boligerne består af kapitaludgifter for afdrag og forrentning på realkreditlån, udgifter til drift og individuelle forbrugsudgifter i form af strøm, vand og varme. Forbrugsudgifterne betales af lejerne direkte til forsyningsselskaberne, så her redegøres for kapitaludgifter og drift.

Den årlige leje pr. kvadratmeter ligger på ca. 1.388 kr. jf. Skema A. Dette svarer til en gennemsnitlig leje pr. mdr. på 4.626 kr.

Byrådet godkender huslejens størrelse og fordeling, jf. almenlejelovens § 9, stk. 5.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet udgiften er medtaget til 3. bevillingsrevision 2024. Budgettet er afsat i 2025.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Skitseforslag

Følgeskrivelse

Punkt 18: Godkendelse af ekspropriationsvillighed, Kær Halvø stien

23/39421

Sagsresumé

Budgetaftalen for 2025-2028 har tildelt 0,4 mio. kr. specifikt til færdiggørelsen af Kær Halvø-stien. Anlægget af Kær Halvø-stien er en del af stihandlingsplanen 2018-2022. Sagen blev senest behandlet i Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 12. april 2023, hvor forslaget om en ruteføring langs kysten nedenfor Folehave 8 blev godkendt sammen med en stiforbindelse til Rønhave. Forhandlinger med ejeren af matrikelnummer 297 Kær, Ulkebøl om en frivillig lodsejraftale blev indledt i 2023, men sat i bero samme år på grund af budgetbesparelser.

Indgåelse af aftale med lodsejer af matrikelnummer 297 Kær, Ulkebøl ejerlav forudsætter beslutning om, at der kan indgås frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår, og om nødvendig gennemførelse af ekspropriation efter Vejlovens kapitel 10. Linjeføringen ses på vedlagte kortbilag.

Linjeføringen langs kysten ovenfor kystskrænten og adgangen til vejen, Skovhuse, opfylder kravet til en eventuel ekspropriationsbeslutning, idet det er forvaltningens vurdering, at den kystnære rute har den højeste landskabelige og kulturhistoriske kvalitet, og adgangen til vejen Skovhuse er en nødvendighed for at ruten er farbar året rundt uanset vandstands niveau i Als Sund. Desuden er det manglende stestykke på matr.nr 297 Kær, Ulkebøl ejerlav den sidste brik, der mangler for at skabe et sammenhængende stiforløb langs Als Sund.

Udgifterne til sagen forventes at kunne afholdes indenfor den nuværende økonomiske ramme, hvis en eventuel ekspropriation ikke bliver påklaget til Vejdirektoratet eller taksationskommissionen.

Etablering af naturstier understøtter Byrådets vision 2022-2025 om ”Turisme”, ved at styrke friluftgrundlaget med fokus på naturoplevelser.

Natur-, Klima- og Miljø udvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen, men idet Skattestyrelsens administrationspraksis i forhold til delegationsadgangen efter ejendomsavancebeskatningslovens §11, stk. 1, 2. pkt. er uafklaret, forelægges beslutningen om ekspropriationsvillighed for Byrådet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- at der eksproprieres det nødvendige areal fra matrikelnummer 297 Kær, Ulkebøl ejerlav, ca. 4280 m² til brug for anlæg af Kær Halvø stien
- at der forinden igangsætning af sag om ekspropriation søges indgået en frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår med ejer af matrikelnummer 297 Kær, Ulkebøl ejerlav, ca. 4280 m².

Sagsfremstilling

I overensstemmelse med budgetaftalen for 2025-2028 og Stihandlingsplanen 2018-2022 har forvaltningen arbejdet med realisering af et nyt stiforløb på Kær Halvø. En del af stien er etableret langs Kær Vestermark og rundt om Arnkilsøre. Strækningen mellem Kær Vig og Skovhuse 1 mangler at blive etableret. Ligeledes mangler etablering af en forbindelsessti til vejen, Skovhuse. Strækningen langs kysten ovenfor kystskrænten ved Skovhuse 1-11 er etableret men mangler at blive tinglyst. Se vedlagte kortbilag. Sagens historik fremgår nærmere af vedlagte notat: ”Notat vedrørende proces for etablering af Kær Halvø stien”.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har den 12. april 2023 godkendt linjeføringen ved Folehave med en sti, der går nede på kysten nedenfor kystskrænten ved ejendommen Folehave 8 og videre ovenfor kystskrænten mod nord til Skovhuse og mod syd til Kær Vestermark via dæmningen ved Kær Vig. Udvalget godkendte også at en markvej ved Rønhave kunne benyttes som offentlig sti i tilfælde af højvande. Ved højvande forstås en vandstand +15 cm over normal daglig vande. Ved højvande kan strækningen nedenfor Folehave 8 ikke passeres.

På grund af ejerskifte og dertilhørende ændret markdrift på matrikelnummer 297 Kær, Ulkebøl ejerlav er anvendelsen af markvejen ikke længere en egnet løsning. Derudover mangler der at blive indgået aftale med lodsejer om etablering af en sti langs kysten ovenfor kystskrænten og etablering af stiforbindelsen til vejen Skovhuse. Forvaltningen har i 2023 været i dialog med den nuværende lodsejer om indgåelse af en frivillig aftale, dog uden at komme i mål. I slutningen af 2023 blev bevillingen til anlægsprojektet trukket tilbage for at indgå i kommunens sparekatalog. Projektet og forhandlingen med lodsejer blev derfor sat i bero.

Med budgetaftalen 2025-2028 er der afsat særskilte midler til færdiggørelse af Kær Halvø stien, og forvaltningen kan genoptage stiforhandlingerne med lodsejer om indgåelse af en frivillig aftale. Aftalen skal give mulighed for etablering af en sti langs kysten ovenfor kystskrænten og en sti mellem kyststien og landevejen Skovhuse ved det nordlige skel ved Skovhuse 1.

Forvaltningen foreslår, at der i den forbindelse træffes beslutning om at gennemføre stien ved indgåelse af frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår og om nødvendigt ved ekspropriation efter Vejlovens kapitel 10.

I tilfælde af ekspropriation efter Vejlovens kapitel 10, skal kommunen vurdere konsekvenserne for den berørte lodsejer. Det skyldes, at der kun må eksproprieres det nødvendige areal til stiformålet. I Stihandlingsplanen 2018-2022 er de anført: ”Adgangen til kyst er højt prioriteret, men landskabsoplevelser, natur og kulturhistoriske oplevelser er alt sammen med til at fastlægge den bedst mulige rute”.

Linjeføringen langs kysten ovenfor kystskrænten opfylder kravet til en eventuel ekspropriationsbeslutning, idet det er forvaltningens vurdering, at den kystnære rute har den højest landskabelige og kulturhistoriske kvalitet. Stiforbindelsen til vejen, Skovhuse, er en nødvendighed for, at vandreruten er farbar hele året uanset vandstand i Alssund. Stiforbindelsen til Skovhuse vil desuden give mulighed for rundture, og give de lokale i området adgang til kyststien fremfor at skulle helt til Arnkil eller Folehave. Desuden er det manglende stistykke på matr.nr 297 Kær, Ulkebøl ejerlav den sidste brik, der mangler for at skabe et sammenhængende stiforløb langs Als Sund. Uden etablering af denne sidste strækning på matr.nr 297 Kær, Ulkebøl ejerlav er allerede indgåede aftaler, udbetalte erstatninger og delvist udførte anlægsarbejder nordfor og sydfor det manglende stykke delvist spildt, da de ender blindt.

Myndighedsbehandling

Forvaltningen har modtaget den nødvendige dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til etablering af stien langs kysten. Dispensationerne er i mellemtiden udløbet og skal derfor fornyes. Desuden skal der indhentes dispensation fra strandbeskyttelseslinjen hos Kystdirektoratet til stiforbindelsen mellem kysten og landevejen, Skovhuse, samt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 i forhold til etablering af stien på arealer registreret som overdrev på matriklerne 29 og 353 Kær, Ulkebøl ejerlav.

Økonomi

Anlægsudgifterne inklusiv eventuelt behov for ekspropriation forventes at kunne afholdes indenfor den eksisterende økonomiske bevilling. Der tages dog forbehold for, at der kan forventes yderligere omkostninger i forbindelse med en eventuel ekspropriation, hvis lodsejer påklager sagen til Vejdirektoratet eller taksationskommissionen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker indenfor den afsatte anlægsbevilling, men hvis lodsejer påklager sagen til Vejdirektoratet eller taksationskommissionen vil omkostningerne ikke kunne afholdes indenfor den afsatte anlægsbevilling.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

For stemte 3 - Asger Romme Andersen (Ø), Kirsten H. Bachmann (S) og Charlotte Riis Engelbrecht (A).

Imod stemte 2 - Daniel Staugaard (V) og Kristian Bonefeld (V).

Venstre ønskede i henhold til styrelseslovens § 13 følgende mindretalsudtalelse tilført protokollen:

Venstre bakker op om, at der anlægges en kystnær sti på Kær, men at det skal ske på baggrund af frivillige aftaler, ikke ved ekspropriation.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

For stemte 6 bestående af Erik Lauritzen (A), Preben Storm (A), Didde Lauritzen (A), Jesper Smaling (A), Stephan Kleinschmidt (S), Stefan Lydal (O).

Imod stemte 3 bestående af Ellen Trane Nørby (V), Tage Petersen (V), Bo Kleis Christensen (D).

Venstre og Nye Borgerlige ønskede i henhold til styrelseslovens § 13 følgende mindretalsudtalelse tilført protokollen:
Venstre bakker op om, at der anlægges en kystnær sti på Kær, men at det skal ske på baggrund af frivillige aftaler, ikke ved ekspropriation.

Bilag

Notat til NKM vedr. færdiggørelse af Kær Halvø stien

Kortbilag Kær Halvø stien. 22.11.2024

Punkt 19: Godkendelse af revideret Varmeplan 2024 for Sønderborg Kommune

24/19323

Sagsresumé

Der er udarbejdet en ny varmeplan for Sønderborg Kommune for at sikre en retvisende og fremtidssikret varmeplanlægning. Der har været et særligt fokus på at opdatere de konkrete udpegninger af områder, som har potentiale til fjernvarme.

Varmeplanen udgør et samarbejdsgrundlag mellem kommunen som varmeplansmyndighed og fjernvarmeværkerne; desuden anvendes varmeplanen til at tilrettelægge kommunikationen fra kommunen og ProjectZero til borgerne og virksomheder i forhold til valg af varmekilde.

Konvertering til mere grøn varmforsyning, herunder udfasning af gas til rumopvarmning, er i tråd med fokusområdet Grøn omstilling og jobvækst i Byrådets Vision 2022-2025.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

1. Varmeplan 2024 for Sønderborg Kommune
2. delegation af kompetence til at godkende ændringer i varmeplanens varmeplansområder til Natur-, Klima- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommunes varmeplan er revideret for at sikre en retvisende og fremtidssikret varmeplanlægning. Varmeplanen er udarbejdet i dialog med områdets fjernvarmeværker, ProjectZero, elnetselskabet N1 samt gasselskabet Evida.

Den tidligere varmeplan er udarbejdet i 2021 og revideret i 2022, dog som en temarevision, hvor der udelukkende er foretaget en planlægning for de eksisterende gasområder. Revisionen i 2022 skete for at opfylde et nationalt krav om, at give alle gaskunder klar besked om hvorvidt de kunne forvente fjernvarme. Siden er der foretaget afklaring for en del lokalområder og Sønderborg Lokalvarme er oprettet med henblik på at undersøge mulighederne for fjernvarme i en række mindre byer. Derfor er der fundet grundlag for at opdatere varmeplanen, så den giver et retvisende billede.

En retvisende varmeplan med smidig opdatering giver grundlag for klar kommunikation til borgerne. Borgerne har behov for størst mulig tryk og klarhed over deres muligheder for at kunne træffe valg om investering i varmforsyning.

Fokus for revision af varmeplanen har været:

- Efterse varmeplanens vision og handlinger.
- Opdatere varmeplansområder til fjernvarme og individuel forsyning.
- Fastlægge proces for en smidigere opdatering af varmeplansområderne.

- Forenkke varmeplanen, så den primært indeholder de aktuelle handlinger.

De tre første punkter uddybes nedenfor.

Vision og handlinger

Varmeplanens vision og handlinger er gennemgået i samarbejde med fjernvarmeværkerne, ProjectZero, N1 og Evida. Parterne udtrykker støtte til vision og handlinger, og dialogen har resulteret i mindre justeringer. Varmeplanens hensigt om en grønnere varmeforsyning er uændret. Der er et særligt fokus på at udfase gas til rumopvarmning. Aktuelt er der cirka 3.400 aktive gasfyr i kommunen mod cirka 5.800 i 2022.

Opdatering af varmeplansområder

Varmeplanen udpeger områder, hvor der vurderes at være et potentiale for at etablere fjernvarme. Øvrige områder udpeges til individuel forsyning – fx varmepumper. Fjernvarmeværkerne vil undersøge områderne med potentiale for fjernvarme nærmere og afklare de konkrete muligheder for hvert enkelt område. Hvis undersøgelserne taler for fjernvarme, vil fjernvarmeværket udarbejde et projektforslag, der skal behandles af Sønderborg Kommune som varmeplansmyndighed. Først herefter kan fjernvarme etableres. Vedlagte notat sammenligner varmeplansområderne i Varmeplan 2022 og 2024.

Der er en forventning om, at antallet af potentielle fjernvarmeområder vil blive reduceret i løbet af det kommende år, fx på baggrund af screeninger fra Sønderborg Lokalvarme. Der gøres desuden opmærksom på, at revision af varmeplanen er foretaget sideløbende med drøftelser af en sammenlægning af Broager Fjernvarme og Sønderborg Varme. Det har betydet, at stillingtagen til varmeplansområderne omkring Broager er udskudt til 2025, hvor selskabsstruktur er på plads.

Smidigere opdatering

Der lægges op til en smidigere opdatering, så varmeplansområderne opdateres 1-2 gange årligt. Det vil ske på baggrund af indmeldinger fra fjernvarmeselskaberne og kommunens faglige vurdering. En ændring vil være aktuel, hvis et fjernvarmeværk må konstatere, at der ikke er grundlag for at arbejde for fjernvarme i et udpeget potentielt fjernvarmeområde/lokalvarmeområde. I så fald kan området ændres til fremtidig individuel forsyning.

Varmeplansområderne bruges til at målrette kommunikation fra kommune og ProjectZero til forbrugerne, samt til at tilrettelægge investeringer i varmeforsyning for de kommunale ejendomme. Ved at sikre en jævnlig og smidig opdatering sikres det bedste grundlag for at gennemføre varmeplanens handlinger. Den øgede takt for opdateringer ventes at nedbringe behovet for gennemgribende revision af varmeplanen.

Det samlede ressourcetræk i forvaltningen ventes på den baggrund uændret. Forvaltningen foreslår, at godkendelse af ændringer i varmeplansområderne delegeres til Natur-, Klima- og Miljøudvalget for den mest smidige proces. Der lægges ikke op til ændret delegation for godkendelse af ændringer i øvrige dele af varmeplanen – fx vision og handlinger.

Varmeplanen påvirker ikke direkte borgernes muligheder for valg af varmeforsyning. Varmeplanen udpeger områder, hvor en faglig vurdering viser at der måske kan skabes grundlag for fjernvarme. Varmeplanen påvirker ikke borgernes muligheder for at søge om tilskud til en varmepumpe jf. den nuværende statslige tilskudsordning. Der kan ikke pålægges tilslutningspligt i nye fjernvarmeområder, så i nye områder vil borgerne have frit valg. Det er dog væsentligt at bemærke, at fjernvarmeprojekter kræver størst mulig tilslutning for at kunne realiseres.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Varmeplan 2024

Notat Ændringer i varmeplansområder

Punkt 20: Godkendelse af Affaldsplan 2025-36

23/75662

Sagsresumé

Sønderborg Kommune skal udarbejde en affaldsplan hver sjette år, og den nye Affaldsplan 2025-2036 skal træde i kraft i 2025. Affaldsplanens formål er at sikre, at kommunens affaldsordninger lever op til nationale krav og opfylder EU's målsætninger for genanvendelse. Affaldsplan 2025-2036 er udarbejdet i samarbejde med SONFOR Genbrug og Affald A/S.

Affaldsplanen fastlægger de overordnede målsætninger og definerer konkrete initiativer på affaldsområdet i perioden 2025-2036. Konkret lægger affaldsplanen op til en tilpasset kommunikationsindsats og justering af de nuværende indsamlingsordninger. De væsentligste formål med planen er at hæve genanvendelsesgraden, reducere udledningen af CO2 i forbindelse med affaldsindsamlingen og imødekomme krav om affaldssortering i det offentlige rum.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget vedtog den 4. september 2024, at sende forslag til Affaldsplan 2019-2030 i otte ugers offentlig høring.

I forbindelse med høringsperioden er der modtaget 56 høringssvar til planen, hvilket har afstedkommet tilretning af to afsnit om affaldsordninger hos kolonihavehuse.

Sagen understøtter Byrådets Vision om Grøn omstilling og Sønderborg Kommunes bæredygtighedspolitik, da affaldsplanen vil bidrage til Sønderborgområdets bæredygtige udvikling, ved at sikre en optimal håndtering af borgernes affald, både økonomisk og miljømæssigt.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur- Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- Affaldsplan 2025-2036 med ændringer som angivet i indstillingsbilaget.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til Affaldsplan 2025-2036 som har været i offentlig høring i perioden 6. september til 1. november 2024.

Affaldsplanen beskriver den overordnede strategi for affaldsområdet i Sønderborg Kommune fra 2025 til 2036. Planen definerer derudover konkrete mål og handlinger for området fra 2025 til 2030. Planen skal revideres mindst hvert sjette år. Forvaltningen forventer derfor at udarbejde en ny plan i 2030.

Planen indeholder forslag til en række initiativer og ændringer af den nuværende affaldshåndteringsordning. De syv væsentligste initiativer er:

1. Ændring af indsamlingssystemet
2. Ny henteordning for affald i kolonihaveforeninger

3. Øget fokus på genbrug
4. Udbygning af eldrevet indsamling
5. Udvidelse af området med mindre renovationsbiler
6. Sortering i det offentlige rum
7. Ny deponicelle på Skodsbøl Deponi.

I høringsperioden er der indkommet 56 høringssvar, der alle omhandler udrulning af kommunens affaldsordninger til kolonihaveforeningerne. Høringssvarene er behandlet i vedlagte høringsnotat, sammen med en juridisk redegørelse for den lovmæssige forpligtelse for kommunal henteordning af ti affaldstyper ved kolonihaveboliger på samme vis som for andre boligformer. Høringssvarene og resultatet fra de gennemførte forsøgsordninger har medført en genberegning af de økonomiske konsekvenser for kolonihaveforeningerne og tilretning af to afsnit i affaldsplanen.

Tiltagenes konsekvenser for affaldsgebyrerne

Forvaltningen har tilrettet to afsnit i affaldsplanens fremskrivninger på baggrund af kommunens faktiske takster for 2025. Den nationale producentansvarsordning for emballageaffald implementeres i 4. kvartal i 2025, og ikke midt på året. Den senere implementering betyder, at genbrugsbidraget forholdsvis er ro i 2025. Forvaltningen har på den baggrund tilrettet tre afsnit i affaldsplanens økonomiske redegørelse.

Genbrugsbidraget for henteordningerne for pap, papir, plast, mad- og drikkevarekarton, metal, glas og tekstil vil falde i 2026 på grund af indførelse af en national producentansvarsordning for emballageaffald. Herefter vil emballageproducenterne dække omkring halvdelen af driftsomkostningerne for henteordningen for disse affaldstyper. Af samme grund falder tønningsbidraget for restaffald en anelse i 2026.

Det bemærkes, at affaldsområdet er påvirket af den generelle prisudvikling på udbudte opgaver. Dette medfører gebyrstigninger udover og uagtet de økonomiske konsekvenser ved tiltagene i Affaldsplanen. Forventet udvikling af husholdningernes affaldsgebyr ved implementering af affaldsplanen, producentansvarsordningen og 2,95 pct. årlig prisudvikling:

	2024	2025	2026	2028	2030
Fast bidrag	1.748 kr.	1.714 kr.	1.945 kr.	2.000 kr.	2.120 kr.
Genbrugsbidrag	960 kr.	960 kr.	491 kr.	520 kr.	528 kr.
Tønningsbidrag	1.226 kr.	1.285 kr.	1.275 kr.	1.351 kr.	1.432 kr.
I alt	3.934 kr.	3.959 kr.	3.711 kr.	3.872 kr.	4.081 kr.

Affaldsplanen giver kolonihaveforeningerne mulighed for at vælge mellem en henteordning med fælles plastbeholdere eller nedgravede affaldsbeholdere. Afhængig af den valgte ordning vil hver kolonihavebolig blive pålagt et samlet affaldsgebyr på enten 760,00 og 845,00 kr. årligt. Gebyrernes størrelse afspejler, at kolonihaveforeningerne kun vil blive tilbudt tømning i sommerhalvåret. Kolonihaveforeningernes kommende gebyrer i 2025, i henhold til affaldsaktørbekendtgørelsen, er præsenteret sammen med gebyrerne for andre boligtyper i tabellen herunder.

Gebyr inkl. moms i 2025	Fast bidrag	Mad/rest	Genbrugord.	I alt
Kolonihaver – Fælles	515,00 kr.	105,00 kr.	140,00 kr.	760,00 kr.

Kolonihaver - Nedgravet	515,00 kr.	140,00 kr.	180,00 kr.	845,00 kr.
Parcelhuse	1.713,75 kr.	1.285,00 kr.	960,00 kr.	3.933,75 kr.
Etageboliger	1.200,00 kr.	518,00 kr.	672,00 kr.	2.412,50 kr.
Kollegie-/enkeltværelser	857,50 kr.	405,00 kr.	480,00 kr.	1.745,75 kr.
Fritidsboliger	1.028,50 kr.	1.285,00 kr.	816,25 kr.	3.090,00 kr.

Økonomisk konsekvens for kommunen

Affaldsplan 2025-2036 indeholder flere skattefinansierede tiltag. Kommunikationstiltag er finansieret indenfor egen ramme, mens forslaget om sortering af affald i kommunens institutioner og virksomheder kræver afsætning af midler.

Forvaltningen bemærker at indsamling af affald i det offentlige rum først vil blive udrullet i 2026 når de nationale reguleringer af den kommende producentansvarsordning for plastemballager og cigaretskod er på plads. Da denne ordning vil dække en del af kommunens udgifter for indsamling af plastemballager og cigaretskod i det offentlige rum.

Forvaltningen foreslår, at byrådet fra 2025 afsætter et årligt beløb på 0,05 mio. kr. til affaldshåndtering og sortering ved kommunale events, samt 0,35 mio. kr. i 2026 til indkøb af indsamlingsmateriel til indsamling af madaffald og elektronikaffald i kommunes administration, institutioner og virksomheder.

Affaldsplan 2025-36 er vedlagt som bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at udgiften i 2025 på i alt 0,05 mio. kr. finansieres ved 1. bevillingsrevision i 2025, mens udgiften på 0,4 mio. kr. i 2026 og udgiften på 0,05 mio. kr. for årene fra 2027 og fremefter indarbejdes i det administrative budgetoplæg for årene 2026-2029.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 04-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Natur-, Klima- og Miljøudvalgets anbefaling indstilles.

Bilag

Bilag 1 – Kort beskrivelse af de 7 væsentligste initiativer

Indstillingsbilag - med ændringsforslag til affaldsplan

Høringsnotat

Affaldsplan 2025-2036

Punkt 21: Godkendelse af bevilling til nedrivningspulje

24/4198

Sagsresumé

Finansiering af nedrivning af nedslidte ejendomme og ejendomme med kondemnabile forhold samt opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på nedrivning sker i dag for midler afsat i budgetaftalen 2022-2025. Midlerne er dog disponeret og fremtidige projekter af denne karakter skal fremover finansieres via særskilte bevillinger.

Forvaltningen foreslår, at 0,450 mio. kr. bevilget af kassebeholdningen af de tilbageførte midler fra afsluttede anlægsregnskaber under politikområde 05 Bosætning og byggeri i 2024 afsættes til den videre drift af ovenstående opgave.

Sagen understøtter Byrådets vision om at udvikle bæredygtige byer og lokalsamfund med fokus på fremtiden.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget, at Byrådet godkender

- en anlægsbevilling på 0,450 mio. kr. i 2025 til nedrivningspulje, finansieret af kassebeholdningen i 2025.

Sagsfremstilling

For at gøre kommunens landsbyer mere attraktive blev der i budgetaftale 2022-2025 afsat 1 mio. kr. i 2022 og 2023 til kommunal medfinansiering af projekter med fokus på byfornyelse, bygningsforbedring og nedrivning i mindre byer.

I marts 2022 godkendte Teknik-, By- og Boligudvalget retningslinjerne for og disponering af disse midler, og der blev afsat 0,1 mio. kr. i 2022 og 0,3 mio. kr. i 2023 til den kommunale medfinansiering af nedrivning af nedslidte ejendomme og ejendomme med kondemnabile forhold samt opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på nedrivning.

De afsatte midler er nu disponeret, hvilket betyder, at projekter af ovenstående karakter fremadrettet vil skulle søges finansieret via særskilte bevillinger.

Som anlægsønske til budgetarbejdet for årene 2025-2028 har Teknik-, By- og Boligudvalget den 11. juni 2024 indstillet, at der årligt blev afsat 0,75 mio. kr. til nedrivninger. Det svarer til at der kan nedrives 1-2 ejendomme årligt. Dette ønske blev ikke imødekommet i budgetaftalen for 2025-2028.

Forvaltningen foreslår, at 0,450 mio. kr. bevilget af kassebeholdningen af de tilbageførte midler fra afsluttede anlægsregnskaber under politikområde 05 Bosætning og byggeri i 2024 afsættes til opgaven fremadrettet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en anlægsbevilling på 0,450 mio. kr., finansieret af kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1 2025	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	05		450		
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01		-450		

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 03-12-2024

Teknik-, By- og Boligudvalget anbefaler indstillingen.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomiudvalget den 11. december 2024

Sideløbende med behandlingen af anlægsregnskaberne på mødet den 3. december 2024 i Teknik-, By- og Boligudvalget har køberen af arealerne omkring Højløkke i Rinkenæs bedt om annullering af købsaftalen. Dermed kan projekterne omhandlende dette salg ikke betragtes som afsluttet og udgår derfor af listen over anlægsregnskaber til godkendelse under Teknik-, By- og Boligudvalget. Dette påvirker det samlede mindreforbrug for anlægsregnskaberne med 0,023 mio. kr., som reduceres og herefter udgør 0,439 mio. kr.

Forvaltningen foreslår, at 0,430 mio. kr. bevilget af kassebeholdningen af de tilbageførte midler fra afsluttede anlægsregnskaber under politikområde 05 Bosætning og byggeri i 2024 afsættes til opgaven fremadrettet.

Supplerende indstilling til Økonomiudvalget den 11. december 2024

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- en anlægsbevilling på 0,430 mio. kr. i 2025 til nedrivningspulje, finansieret af kassebeholdningen i 2025.

Supplerende bevillingsmæssige konsekvenser til Økonomiudvalget den 11. december 2024

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en anlægsbevilling på 0,430 mio. kr., finansieret af kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1 2025	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					

Anlæg/ Rådighedsbeløb	05	430
--------------------------	----	-----

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat
rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	-430
-----------------	----	------

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Den reviderede indstilling blev godkendt.

Punkt 22: Drøftelse af aktiviteter i forbindelse med Kommunalvalget 2025

24/17105

Sagsresumé

I forbindelse med afholdelsen af Kommunal- og Regionsrådsvalg den 18. november 2025 skal der i løbet af 2025 samt i 2026 iværksættes en lang række forskellige aktiviteter, der har til formål dels at sikre en høj valgdeltagelse, men også give interesserede kandidater et indblik i, hvad opgaven som byrådsmedlem indebærer og består i, samt efterfølgende at sikre en god opstart for det nyvalgte byråd. Økonomiudvalget skal her drøfte hvilke aktiviteter der skal afholdes. Direktionen har på møde den 28. oktober 2024 drøftet tilsvarende og indstiller på den baggrund vedlagte bilag som oplæg.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at drøfte

- aktiviteter ved Kommunalvalg 2025

Sagsfremstilling

Der afholdes kommunalvalg hvert 4. år og næste kommunalvalg finder sted den 18. november 2025. I den forbindelse skal der iværksættes en række aktiviteter både forud for valget, samt efterfølgende. Det vil være både aktiviteter, der skal sikre en højvalgdeltagelse såvel som aktiviteter for de kandidater, der påtænker at opstille samt for de kandidater, der bliver valgt til Byrådet.

Der findes ingen fastsatte regler om, hvilke tiltag en kommune må iværksætte, men det ligger som en naturlig del af vores opgave, at vi skal sikre demokratiforståelse. Kommunen skal dog sikre, at den forholder sig partineutral, og det skal særligt iagttages, hvis der afholdes aktiviteter med deltagelse af de forskellige partier eller politikere. Herudover har kommunen en række opgaver efter valget i forbindelse med opstart af det nye byråd. I Sønderborg Kommune har vi kutyme for dels at iværksætte en række tiltag forud for valget for alle kandidater, aktiviteter, der skal højne valgdeltagelsen samt en række aktiviteter efter valget for de valgte byrådsmedlemmer.

Valgprocessen kan opdeles i tre kategorier:

1. aktivering af borgere – demokratiforståelse og høj valgdeltagelse
2. information til kommende kandidater
3. intro til det nyvalgte byråd

Aktivering af borgere – demokratiforståelse og høj valgdeltagelse

Danmark bygger på en forforståelse af at være et velfungerende demokratisk styre, hvor alle stemmeberettigede har gode muligheder for at udøve deres demokratiske ret til at stemme ved et valg. Vi har generelt set en høj valgdeltagelse, men ønsker fortsat at sikre at så mange som muligt kommer ned og stemmer i forbindelse med KV25.

Ved kommunalvalget i 2017 var stemmeprocenten på 74,54 pct. Ved kommunalvalget i 2013 lå stemmeprocenten på 74,14 pct. Stemmeprocenten lå på landsplan ved kommunalvalget i 2017 på 70,8 pct. Ved kommunalvalget i 2021 var stemmeprocenten for Sønderborg Kommune på 69,07 mens den på landsplan var på 67,21. Der var således et generelt fald i antallet af stemmeafgivere ikke kun i Sønderborg Kommune, men også på landsplan. Der er en formodning for, at det til dels skyldes corona, men dette kan ikke fastslås med sikkerhed. Vi ved at valgdeltagelsen ved de unge mellem 19-29 årige generelt er lavere end for andre aldersgrupper. Valgdeltagelsen ved de 18 årige er dog forholdsvis høj. Dette skyldes formentlig at mange 18 årige stadig er hjemmeboende og derfor kommer ned og stemmer sammen med deres forældre.

Sønderborg Kommune har tidligere afholdt forskellige aktiviteter for at nå ud til de helt unge vælgere, herunder udskrivelse af en essay-konkurrence, afholdelse af bordfodboldturneringer mv. Det har ligeledes været forsøgt med valg-busser samt mulighed for brevstemmeafgivning på ungdomsuddannelserne. Forskningen peger i retning af, at denne type tiltag kun har en meget begrænset – hvis nogen overhovedet – effekt. Forskningen peger samtidig i retning af, at det, der til gengæld har en effekt er, at man indgår i et 'stemme-fællesskab', altså at man har etableret nogle aftaler om at stemme sammen med andre. Der er således langt flere unge, der stemmer, hvis de følges til stemmestederne med enten en forælder, venner, skolekammerater mv. Det foreslås derfor, at det også ved KV25 tilbydes ungdomsuddannelserne et oplæg med fokus på demokratiforståelse og synliggørelsen af kommunens/Byrådets rolle, og at der heri indarbejdes opfordring til de unge om at indgå i stemmefællesskaber, så man forud for valget ved, hvem man skal følges med. Det foreslås samtidig at der ikke skal afsættes ressourcer til, at der samtidig kan afgives brevstemmer. Dette åbner også op for muligheden for, at uddannelsesinstitutionerne kan afholde valgdebat i forlængelse heraf, hvilket blev efterspurgt i 2021.

Direktionen skal drøfte, om der skal iværksættes øvrige aktiviteter med særligt fokus på enkelte målgrupper.

Information til kommende kandidater

Der lægges op til, at der i lighed med tidligere år udarbejdes noget generelt informationsmateriale til kommende kandidater, som i høj grad er faktabaseret (Kort Fortalt). Herudover planlægges et informationsmøde, hvor de kan blive klogere på, hvad det indebærer at være byrådsmedlem. Der vil her være oplæg både fra administrationen, men også fra nuværende byrådsmedlemmer, der kan fortælle om deres erfaringer.

Der lægges også op til, at der skal afvikles en kandidatrundfart, hvor man kan besøge de forskellige forvaltninger og institutioner, og derigennem få et bedre kendskab til, hvordan kommunen fungerer. Det er oplevelsen, at ikke alle steder får mange kandidater på besøg og at der går meget planlægning forud for. Det kan derfor overvejes om kandidatrundfarten kan tilrettelægges anderledes end tidligere.

Intro til det nyvalgte byråd

Der vil være en række aktiviteter til det nyvalgte byråd for at sikre, at de får så godt et udgangspunkt som muligt. Der er tale om aktiviteter af forskellig karakter, bl.a. e-learning, Byrådsportalen, 12-12-seminarer med fagudvalg, deltagelse i Kattegatkurser mv.

Økonomiudvalget skal drøfte hvilke aktiviteter, der skal iværksættes for kommende kandidater.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet udgifterne afholdes inden for det eksisterende budget.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Drøftet.

Bilag

Oversigt over aktiviteter - ØU den 11.12.2024

Kort Fortalt (KV2021)

Punkt 23: Orientering om resultater af IT Optimas undersøgelse

24/2216

Sagsresumé

IT-afdelingen gennemførte i perioden februar-maj 2024 en analyse af IT- og digitaliseringsområdet i samarbejde med analysevirksomheden IT Optima. Analysen omfattede dels en undersøgelse af brugernes tilfredshed med IT og systemlandskabet, herunder om vores løsninger lever op til brugernes behov i det daglige. Derudover omfattede analysen også benchmarking af IT og de digitale løsningers økonomi og udgiftssammensætning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

IT-afdelingen gennemførte i foråret en analyse af IT- og digitaliseringsområdet i samarbejde med analysevirksomheden IT-Optima. Analysen omfattede dels en undersøgelse af brugernes tilfredshed med IT og systemlandskabet, herunder om kommunens løsninger lever op til behovet i det daglige. Derudover er der gennemført en analyse og benchmarking af IT og de digitale løsningers økonomi og udgiftssammensætning.

Analyseresultaterne viser overordnet:

- De samlede IT-omkostninger pr. IT-bruger er på index 92 i forhold til benchmark, dvs. lavere end benchmark.
- En IT-bruger i Sønderborg Kommune koster i gennemsnit 39.508 kr./år. Heraf får 19.214 kr. til basis IT og 20.294 kr. til forretningssystemer.
- At brugeroplevelsen i Sønderborg Kommune overordnet set er på niveau med benchmark-kommunerne. Brugere har i forbindelse med undersøgelsen haft mulighed for at afgive kommentarer.

Sønderborg Kommune har, som landets andre kommuner, øgede udgifter til IT- sikkerhed. Der arbejdes hele tiden med at optimere IT og der er vedvarende fokus på at opretholde vores infrastruktur.

IT-brugerne er generelt godt tilfredse med det udstyr de får stillet til rådighed. Der arbejdes hele tiden på at optimere digitale løsninger herunder implementering af nye tekniske muligheder som bl.a. copilot.

I forbindelse med brugerundersøgelsen, er der afgivet en række fritekst brugerbesvarelser knyttet til brugernes oplevelse med brugen af de konkrete systemer, der indgik i analysen.

De brugerkommentarer som vedrører udstyr er gennemgået og håndteres af IT-afdelingen. Hvis kommentarerne giver anledning til oprettelse af sag, gør IT det på vegne af brugeren. Andre kommentarer håndteres ved information på Insite.

Der er rekvireret individuelle systemrapporter for de systemer, der var inkluderet i undersøgelserne. Systemrapporterne indeholder brugernes vurdering af driftsoplevelse, support, procesunderstøttelse og brugernes fortrolighed pr. system.

IT-service gennemgår sammen med Digitalisering de enkelte systemrapporter som er udarbejdet af IT Optima. Digitaliseringskonsulenterne vil på porteføljekoordineringsmøderne i hver forvaltning i løbet af 2. halvår 2024, gennemgå indsigterne fra systemrapporterne. Efterfølgende bliver systemrapporterne og brugerkommentarerne sendt til systemejere, hvor det vil være op til de enkelte systemejere at vurdere, hvorvidt der skal igangsættes initiativer på baggrund af disse.

Digitaliseringsstyregruppen (DIS) behandlede analyseresultaterne på deres møde den 27. september 2024 og Direktionen blev præsenteret for resultaterne d. 28. oktober.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Præsentation ØU-HMU

Punkt 24: Orientering om Digitaliseringsporteføljen for 2025

24/11180

Sagsresumé

Med udgangspunkt i de strategiske rammer, der er udstukket af både fællesoffentligt, fælleskommunalt samt lokalt, har Digitalisering med input fra forvaltningerne udarbejdet en digitaliseringsportefølje for 2025. Det er hensigten, at porteføljen skal fungere som en dynamisk handleplan med konkrete indsatser og projekter for det kommende.

Direktionen har d. 25. november 2024 godkendt Digitaliseringsporteføljen for 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget

- at tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er et stort fokus på digitaliseringsområdet i Sønderborg Kommune og der arbejdes fokuseret med at digitalisere, der hvor det giver mening og værdi for opgaveudførelsen.

I 2025 ser vi ind i et år med en bred digitaliseringsportefølje der igen rummer mange store og spændende projekter og initiativer. Den videre implementering og adoption af M365 nye velfærdsteknologiske løsninger, generativ AI og yderligere automatisering. Derudover rummer 2025 porteføljen igen en lang række kontraktudløb, som skal håndteres.

Digitaliseringsporteføljen er en fælles ramme for de indsatser og projekter, der skal fokuseres på i 2025. Ligesom i de tidligere år består digitaliseringsporteføljen af fem elementer:

- Igangværende digitaliseringsprojekter fra 2024, som forventes at løbe ind i 2025
- Digitaliseringsprojekter- og initiativer som udspringer af de fællesoffentlige og fælleskommunale strategier
- Digitaliseringsprojekter afledt af innovationsforum og de digitale handleplaner, der løbende godkendes af Direktionen
- Digitaliseringsprojekter afledt af kontraktudløb (genanskaffelser)
- Nye digitaliseringstiltag i form af nyanskaffelser eller udviklingsprojekter

For at sikre, at der hele tiden arbejdes med de rigtige projekter, særligt set i forhold til den omskiftelige omverden, kræver det at der fortsat er en tæt dialog mellem DIS, forvaltningerne og Digitalisering i løbet af året. Digitalisering vil fortsat i 2025 indkalde til kvartalsvise porteføljekoordineringsmøder i forvaltningerne, hvor status på projekterne og løbende prioritering drøftes, samtidig med at eventuelle nye behov kan afstemmes i forhold til den godkendte portefølje.

Derudover arbejdes der med digitalisering i et tæt samarbejde med eksterne parter, KL, øvrige kommuner, det sønderjyske it-fællesskab m.fl.

Digitaliseringsporteføljen 2025 er vedlagt som bilag. I bilaget er markeret følgende kategorisering af projekterne:

- Obligatorisk (fællesoffentlig og fælleskommunale projekter)
- Semi-obligatoriske (kontraktudløb og genanskaffelser)
- Prioriteret pr. forvaltning

Projekterne varierer i omfang og kompleksitet, hvorfor ressourcetrækket i henholdsvis Digitalisering og forvaltningerne vil være forskelligt over tid. Nogle projekter har et lavt ressourcetræk over en længere periode, mens nogle har et stort ressourcetræk i en kortere periode.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1 - Digitaliseringsportefølje 2025

Punkt 25: Orientering om udbudsplan 2025 varer, tjenesteydelser og IT

24/25715

Sagsresumé

Forvaltningen har fremlagt udbudsplanen for varer, tjenesteydelser og IT for 2025 til Direktionens godkendelse. Udbudsplanen er udarbejdet på baggrund af dialog med stabscheferne for hver forvaltning, hvor der er foretaget en afklaring af hvilke udbud, der skal prioriteres for 2025.

Direktionen har d. 25. november 2025 godkendt udbudsplanen for varer, tjenesteydelser og IT for 2025. Udbudsplanen forelægges Økonomiudvalget til orientering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Digitalisering og Udbud har, jf. administrationsgrundlaget for Sønderborg Kommunes Indkøbs- og Udbudspolitik, været i dialog med stabscheferne for hver forvaltning for at afklare, hvilke udbud kommunen skal prioritere i 2025.

Udbudsplanen for varer, tjenesteydelser og IT er prioriteret på baggrund af følgende:

- Gennemførelse af genudbud
- Gennemførelse af fælles udbud i udbudsfællesskabet KomUdbud (overgang SUS 1. januar 2025)
- Gennemførelse af udbud på områder, hvor forvaltningerne har efterspurgt centrale aftaler, eller hvor det har været vurderet, at der er et væsentligt besparelspotentiale

Det er i udbudsplanen indikeret hvilke udbud, der forventes gennemført som EU-udbud selvstændigt af Sønderborg Kommune (egen aftale) og hvilke udbud, der forventes gennemført i regi af henholdsvis udbudsfællesskabet KomUdbud samt som KL forpligtende aftaler (KL/SKI).

Sønderborg Kommune træder fra 1. januar 2025 ud af KomUdbud og ind i udbudsfællesskabet SUS. Det er således de sidste udbud i KomUdbud regi for Sønderborg Kommune. Fremadrettet vil fælles udbud i SUS regi fremgå af udbudsplanen.

Sønderborg Kommunes Udbudsplan 2025 vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside, ligesom den vil blive formidlet til relevante interessenter primo 2025.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag Udbudsplan 2025 (ØU)

Punkt 26: Orientering om status på udmøntningsplanen B2024-2027 - december

24/464

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 11. oktober 2023 budgettet for 2024 og overslagsårene 2025-2027. Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningernes status på udmøntningsplanens elementer pr. december 2024.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 11. oktober 2023 budgettet for 2024 og overslagsårene 2025-2027. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser såvel som reduktioner på udvalgte budgetposter. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 22. november 2023 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 21. februar 2024 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2024 og herefter i maj, september og november.

Udover elementerne for budgettet for 2024, så indeholder orientering til Økonomiudvalget også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner. Konkret er der tale om en række videreførte elementer fra budgetterne 2019-2022, 2020-2023, 2021-2024, 2022-2025 og 2023-2026, som er overført til udmøntningsplanen for budget 2024-2027, så disse elementer også vil blive fulgt fremadrettet.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. december 2024 fremgår af bilag.

I tillæg til opfølgning på udmøntningsplanen supplerer forvaltningerne med en oversigt over nye og/eller mere ressourcekrævende opgaver inden for budgetåret. Det kan være opgaver, der er besluttet af udvalget eller som igangsættes på baggrund af ny lovgivning.

Samlet set skal de to opgørelser give overblik over ressourcetrækket i forvaltningerne og et bedre udgangspunkt for prioritering inden for den samlede opgaveportefølje.

Nedenfor ses en oversigt over disse opgaver fordelt på de enkelte udvalg.

Social-, Senior- og
Handicapudvalget

- Spor for Omsorg og Udvikling
- Projekt "Firkløver" - Nye veje til øget borgers medbestemmelse ved visitation og udførsel af hjemmepleje
- Håndtering af udspil til ny ældrelov og heraf følgende kvalitetsløft af ældreplejen
- Sundhedsstrukturkommissionen
- Mere Velfærdsteknologi i Omsorg og Udvikling
- Udrulning af "Faste team i ældreplejen"
- Implementering EOJ-system
- Udvikling af ny demografireguleringsmodel for ældreområdet
- Hjemløshed
- Udvikling af nyt ledelsesinformationssystem efter overgang til CURA/Systematik
- Udvikling/revidering af ny Socialpolitik

Afsluttet i 2024

- Implementering Budgettilpasninger 2023
- Implementering af ny organisering på demensområdet
- Ny organisering af chefområder
- Udarbejde forslag til fælles drøftelse af Fremtidens CfK mellem SSHU og SUU

Børne- og
Uddannelsesudvalget

- Implementering af Barnets Lov
- Justering af tildelingsmodel på skoleområdet
- Udvikling og implementering af nyt EOJ
- Implementering af handleplaner i forbindelse med evaluering af anbefaling 15, herunder ny struktur på specialområdet
- Den Kommunale Ungeindsats (KUI)
- Den sociale udviklingsplan
- Udvikling af ny Børne- og Ungepolitik
- Kvalificering og implementering af analysen på det specialiserede børn- og ungeområde
- Flytning af Børneindsatser til B. Andersens Vej samt etablering af tyske institutioner på Kærvej
- Implementering af lettilgængelige behandlingstilbud
- Fremtidens skole – Skolernes årti
- Implementering af udviklingsplan for skolerne
- Udmøntning af anlægspuljer iht. Helhedsplan og renoveringer på skoleområdet
- Evaluering af gæstedagplejen
- Understøttelse af etablering af profil Alssund-Skolen
- Uddannelsesstrategisk samarbejde
- Partnerskabsaftale med UC Syd
- Unicef Børnevenlig By og Kommune

Afsluttet i 2024

- Evaluering af Flyverskolen
- Udvikling af model for fremtidig ledelse for Gråsten/Rinkenæs og Hørup/Lysabild skoler
- Analyse på det specialiserede børne- og ungeområde
- Gennemførelse af KIDS tilsyn
- Implementering af reduktioner i forbindelse med handlekatalog

- Udmøntning af budgetreducerende tiltag Tema 1
- Implementering af DK2020
- Færdiggørelse af igangværende anlægsprojekter (LSC, Reimerskolen, Dybbølskolen osv.)
- Projekter i relation til Udviklingsforum Nordals
- Lokalplaner (Augustenborg Havn, Rema1000 Havnbjerg, Politigrunden Gråsten, DSB-grunden Sønderborg, Boldbanerne kasernen og erhvervsareal Ingolf Nielsens Vej)
- Frie bymidter Nordborg
- VE-planlægning
- Udvikling Sundgade
- Revurdering af retningslinjer for stadepladser 2024
- Centralrenseanlægget
- Masterplan for parkering i Sønderborg bymidte
- Nordborg Resort
- Genopretning efter stormfloden i oktober 2023
- Als-Fyn Broen
- Hertugbyen Augustenborg

Teknik-, By- og Boligudvalget

Afsluttet i 2024

- Drift og Beredskab Sønderborg
- Havnebadet – toiletter
- Centralisering af vognpark
- Fysisk udviklingsplan for folkeskolerne 2025- 2035

Natur-, Klima- og Miljøudvalget

- Implementering af Handleplan for grøn omstilling af persontransport
- Implementering af DK2020
- Status og revision af DK2020
- Centralrenseanlægget
- Sektorplaner (spildevand, varme og affald)
- Oprensning Himmark
- Genopretning efter stormfloden i oktober 2023
- Naturpark Nordals
- Kystsikring

Afsluttet i 2024

- Varmeprojekter (lokalvarmeløsninger/-selskab)

Sundhedsudvalget

? Implementering af igangsatte indsatser under Sundhedspolitikken

? Udmøntning og implementering af Frivillighedspolitik og planer

? Forlængelse af Frivillighedspolitik for perioden 2024-2026

? Sundhedshus Augustenborg, etablering

? Sundhedshus Sønderborg, forundersøgelse

? Udvidet tandplejetilbud

? Bilateralt sundhedssamarbejde, herunder Arbejdsgruppe for initiativer til borgere med kronisk

sygdom

? Tværsektorielt samarbejde, IPG-forebyggelse, børn og unge

? Tværsektorielt samarbejde, Arbejdsgruppe om rekruttering af praktiserende læger til Sønderjylland

? Sundhedsberedskabsplan, revision

Afsluttet i 2024

- Frivillighedsplaner for 2024-2026
- Udmøntning og igangsættelse af indsatser under Sundhedspolitikken 2023-2026 jf. sundhedsplaner
- Implementering af reduktioner i forbindelse med handlekatalog
- Udvikling og implementering af nyt EOJ/CURA

Udvalget for Erhverv og Grøn vækst

- Implementering af Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst
- Implementering af Handleplan for Turisme og Handel 2024
- Vækstrådet
- GOTO Sønderborg
- Impact2030 + iværksætterkonference
- Gråsten midtby
- Iværksætter

Afsluttet i 2024

- Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab

- Implementering af Handleplan for Medborgerskab
- Implementering af Handleplan for Events
- Implementering af Handleplan 2023-2025 for Kulturkompasset
- Implementering af Handleplan for Idræts- og Fritidspolitikken, der er forlænget til 2024
- Velfærdsalliance med DBU
- Åben Skole
- Kultur på Recept
- Implementering af nyt lokale bookingsystem
- Kasernen
- Kunstgræsbaner
- Visionspapir vedrørende Dybbøl Banke
- Frie bymidter – Kulturhus Nordborg
- Flytning af Kunstværket
- Rammesætning omkring den nye revy
- Kulturaftale

Afsluttet i 2024

- Bibliotekspolitisk Topmøde 2024
- Revysamarbejdet
- Museumsreform
- Kultur- og Idrætsnatten
- Unges spot på Verdensmål

Økonomiudvalget

- Ligestillingsplan

- EU-parlamentsvalg 9/6 2024
- Implementering af nyt valgsystem
- Nordborg Resort
- Risikobaseret dimensionering for Beredskabet
- Beredskabsplaner
- 2500 boliger Sønderborg
- Salg og udvikling Skovvej, DSB-grunden, Vestermark
- Midlertidige studieboliger
- Center for Verdensmål
- Data- og informationssikkerhed samt cybersikkerhed
- Bæredygtighedspolitik

Afsluttet i 2024

- Planstrategi

Arbejdsmarkedsudvalget

- Revision af 4-partsaftale
- Ny boligsocial helhedsplan
- Ny kontanthjælpslov
- Krav om arbejdspligt
- Nye grænseflader med A-kasserne
- Ny aftale om sygedagpenge
- Aftale om ungeløft

Den samlede opgaveportefølje lægger, efter forvaltningens vurdering, et betydeligt arbejdspress på organisationen – både i relation til mængden og kompleksiteten af opgaver.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Opfølgning på udmøntningsplan B2024-2027 - december

Punkt 27: Orientering om ledelsesinformation 2024 - ultimo november 2024 - ØU

24/281

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes der balance (+/-1%) ved årets udgang.

Økonomiudvalget orienteres om sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen 2024 sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Status på drift

På nuværende tidspunkt viser driftsresultatet for Økonomiudvalgets område ultimo november 2024 et forbrug på 596,8 mio. kr. svarende til 88,1% af det korrigerede budget.

Der forventes balance (+/-1%) ved årets udgang, dog med et forventet mindreforbrug, som vil blive ansøgt om overførsel til 2025 i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Status på anlæg:

Der er inden for Økonomiudvalgets området et anlægsbudget på 113,1 mio. kr., hvoraf der ultimo november 2024 er et forbrug på 64,4 mio. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Taget til efterretning.

Bilag

ØU LIS drift - ultimo november 2024

ØU LIS Anlæg ultimo november 2024

ØU LIS 2024 del 2 - ultimo november 2024

Punkt 28: Orientering om ledelsesinformation 2024 – Ultimo november 2024 - Byrådet

24/281

Sagsresumé

Ved ledelsesinformationen for 2024 pr. ultimo november 2024 udviser driftsvirksomheden, som samlet set, et mindreforbrug i forhold til et spænd på +/- 1 % af det korrigerede budget.

Byrådet orienteres om sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet tager

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året. Opfølgning på ledelsesinformationen sker månedligt fra og med april i 2024 for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Byrådet orienteres på overordnet niveau med udgangspunkt i de enkelte udvalgs forventninger.

Driftsvirksomheden:

Det samlede driftsresultat ultimo november 2024 viser et forbrug på ca. 5 mia. kr. svarende til ca. 87,3 % af det korrigerede budget. Sidste år på samme tidspunkt var forbrugsprocenten 87,7.

Samlet set forventer udvalgene, at budgettet – på kommuneniveau – vil udvise et mindreforbrug ved årets udgang, jf. nedenfor.

Driftsbudget fordelt pr. udvalg:

Nettobudget i 1.000 kr.	Korr. budget 2024	Forbrug pr. 30.11.24	Forbrugs- pct. 30.11.24	Forvaltningens forventning om mindre/merforbrug	Afvigelse ift. korr. budget
Økonomi	677.433	596.796	88,1	Balance	0
Arbejdsmarked	1.481.052	1.289.815	87,1	Mindreforbrug 1)	- 32.000 - -37.000
Børne- og uddannelse	1.313.030	1.169.103	89,0	Balance	-11.500

Kultur, Idræt og Medborgerskab	105.984	92.988	87,7	Mindreforbrug	-3.500
Sundhed	507.064	380.131	75,0	Balance	-3.000
Social, Senior og Handicap	1.309.803	1.163.871	88,9	Balance	-3.600
Erhverv og Grøn vækst	33.317	30.514	91,6	Mindreforbrug	-500
Teknik, By og Bolig	251.148	234.168	93,2	Balance	500
Natur, Klima og Miljø	35.824	29.782	83,1	Balance	0
Drift i alt	5.714.654	4.987.169	87,3	Balance	-53.600 - -58.600

1) Et generelt mer- eller mindreforbrug på landsplan vil medføre, at kommunerne midtvejsreguleres i august fra staten på det budgetgaranterede område i forhold til den gennemsnitlige udvikling i hele landet. Der forventes på nuværende tidspunkt et mindreforbrug i størrelsesordenen 32-37 mio. kr. Ved årets slutning vil et mindreforbrug blive søgt overført til 2025 med henblik på efter- og midtvejsreguleringer.

*) Øvrige områder vedrører primært periodiseringer og mindreforbrug ift. decentrale enheder, som ifm. regnskabsafslutningen forventes søgt overført til 2025.

Servicevækstrammen:

Det oprindelige budget på servicevækstområdet angiver sigtepunktet til servicevækstrammen 2024 for kommunerne. Sønderborg Kommunes servicevækstramme er (opdateret pr. juli) på 3,991 mia. kr. i 2024.

Jævnfør det korrigerede budget 2024 (inkl. byrådsbeslutninger pr. 27. november 2024) udgør serviceudgifterne i alt 3,934 mia. kr. Rammen er således overholdt.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har bemyndigelse til at sanktionere de kommuner, der ikke overholder servicevækstrammen, hvis kommunerne under ét ikke overholder den aftalte servicevækstramme.

Regnskabssanktionen vil ske med 60 % individuelt og 40 % kollektivt.

Anlægsvirksomheden:

Det samlede anlægsresultat (netto) ultimo november 2024 viser et forbrug på ca. 141 mio. kr. svarende til en forbrugsprocent på ca. 48 % af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Byrådet - LIS 2024 pr. ult. november-051224

Punkt 29: Godkendelse af salg af kommunalt havneareal

24/20151

Sagsresumé

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2022-2025 afsatte aftaleparterne kr. 250.000 til udarbejdelse af en udviklingsplan for Augustenborg Havn. Forvaltningen har i 2023 udarbejdet en udviklingsplan for Augustenborg Havn med input fra lokale foreninger som Hertugbyens Udviklingsforum, Augustenborg Sejlklub, Augustenborg Bådlaug og Havnegruppen.

Udviklingsplanen er udformet som en dispositionsplan. Hvis udviklingsplanen skal realiseres, skal arealerne på havnen sælges til boliger og en mindre del forblive kommunalt ejet og udviklet til ny Marina.

Økonomiudvalget skal i denne sag tage beslutning om salg af havnearealet.

Salg af havnearealet understøtter Byrådets vision om et godt liv og udviklingen af bæredygtige byer, lokalsamfund og fællesskaber ved at sikre, at der tilvejebringes forskellige boligtyper og servicefunktioner. En realisering af havneprojektet vil desuden understøtte Byrådets opbakning til målsætningen om at indbyggertallet skal vokse til 77.000, og at der skal bygges 2500 nye boliger i kommunen inden 2030.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen om køb og salg af ejendom, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- udbud og salg af matriklerne 16, 49, 80, 327, 1101, 356, 343 samt del af 140 og 94 Augustenborg på samlet ca. 13.400 kvm
- salg til den tilbudsgiver som bedst imødekommer evalueringskriterierne, hvor kvalitet vægter 60 pct. og prisen vægter 40 pct.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2022-2025 afsatte aftaleparterne kr. 250.000 til udarbejdelse af en udviklingsplan for Augustenborg Havn. Forvaltningen har i 2023 udarbejdet en udviklingsplan for Augustenborg Havn med input fra lokale foreninger som Hertugbyens Udviklingsforum, Augustenborg Sejlklub, Augustenborg Bådlaug og Havnegruppen.

Udviklingsplanen er udformet som en mulig dispositionsplan. Hvis udviklingsplanen skal realiseres, skal arealerne på havnen sælges til boliger og en mindre del forblive kommunalt ejet og udviklet til ny Marina, se bilag 1 – Dispositionsplan.

Salget skal ske ved offentligt udbud, hvor kvaliteten i det tilbudsgivers projekt vægter 60 pct. og prisen vægter 40 pct.

Der er en række forhold vedrørende infrastruktur, bevaringsinteresser samt områdets identitet og indretning, som først vil blive endeligt afklaret med udgangspunkt i det vindende projekt og det deraf følgende planarbejde. Lokalplanen vil blive udarbejdet i samarbejde med vindende tilbudsgiver på baggrund af det konkrete projekt.

I forbindelse med udarbejdelsen af dispositionsplanen er der dog blevet udarbejdet en trafikanalyse som synliggør udfordringer med tilkørsel og frakørsel til arealet, hvis dispositionsplanen skal bibeholde sin nuværende form. En løsning kan være at nedrive Pakhuset som illustreret på dispositionsplanen.

Pakhuset har en bevaringsværdi på 3 ifølge SAVE skalaen i nuværende kommuneplan, men er ikke omfattet af lokalplanens bevarende bestemmelser. Det betyder, at en evt. nedrivning af pakhuset skal godkendes af Teknik-, By- og Boligudvalget. Forud for beslutningen skal nedrivningsanmodningen i lovbestemt høring.

Den 29 maj 2024 godkendte Økonomiudvalget køb af DLG bygningerne på Havnen for at sikre en samlet udvikling af havneområdet. Sønderborg kommune ejer nu hele havneområdet i Augustenborg se bilag 2. Det fremgik af dagsordenspunktet at havnearealet forventes at blive sat til salg i 2026, hvilket med denne indstilling fremrykkes til 2025.

Ved salget vil der være en række forhold, som senest i forbindelse med tinglysning af skødet også tinglyses servitutstiftende på arealet. Disse forhold er bl.a. Sønderborg Kommunes henvisningsret til både langs havnekanten, krav og forpligtelser til spunslaug samt offentlighedens ret til at gå langs havnekanten, som en naturlig del af Slotsstien.

Deklarationsteksterne for disse forhold vil fremgå tydeligt af købsaftale og udbudsmaterialet.

Med udgangspunkt i budgetaftalen for 2025-28 skal der arbejdes videre med en udpegning til UNESCO-Verdensarv i Augustenborg. Omdrejningspunktet er Augustenborgs Kulturmiljø. Budgetaftalens indhold bygger således videre på den politiske godkendte Masterplan for Hertugernes Augustenborg.

Augustenborgs kulturmiljø i en UNESCO-kontekst bygger dels på en bystruktur med bygninger, men i lige så høj grad en landskabelig udpegning. I UNESCO's anskuelse af kulturmiljøer italesættes de tilstødende arealer, som bufferzoner, der har direkte eller indirekte indvirkning på den samlede oplevelse af miljøet. Det er forvaltningens forventning, at Augustenborg Havn, vil indgå i en sådan bufferzone, hvorfor det kommende byggeprojekt skal kunne understøtte det samlede kulturmiljø.

For ikke at kompromittere Augustenborgs muligheder for optagelse på UNESCO's verdensarvsliste, vil udbuds- og salgsprocessen afvente "rammer og forudsætninger" fra arkitektkonkurrencen for Hertugens Augustenborg, primo 2025, som fastlægger udpegningen af bufferzoner og deres betydning i relation til en UNESCO-udpegning, således at det kan indarbejdes i udbudsmaterialet og indgå i kvalitetsparametrene.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Godkendt.

Bilag

BILAG 1 - Dispositionsplan

Punkt 30: Lukket: Godkendelse af vilkår for salg af kommunalt havneareal

24/20151

Punkt 31: Lukket: Godkendelse af projekteringsplan for ældrevenlige boliger i Augustenborg

24/16181

Punkt 32: Godkendelse af partnerskab

23/61774

Sagsresumé

Byrådet godkendte i august 2024 Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst 2024-2030. Et af masterplanens fokusområder er at styrke arbejdet med iværksætteri i Sønderborg Kommune. Det gælder både den brede iværksætterindsats inden for alle brancher og den dybe iværksætterindsats inden for styrkepositionen med energiteknologiske løsninger.

Indsatsen omkring iværksætteri i dybden forankres på Syddansk Universitet (SDU) i et partnerskab mellem Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausens Fond og Linak Fonden under navnet ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”. Med henblik på at understøtte indsatser med iværksætteri i dybden anbefaler forvaltningen, at Byrådet godkender partnerskabets indgåelse.

Arbejdet med iværksætteri i dybden flugter med fokusområdet Grøn omstilling og jobvækst i Byrådets Vision 2022-2025, hvor Sønderborg Kommune skal synliggøres som et attraktivt sted at arbejde samt etablere og drive virksomhed.

Sagen lukkes af hensynet til kommunens økonomiske forhandlingsposition og kan åbnes, når partnerskabsaftalen er endeligt indgået.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst og Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- indgåelse af partnerskabet mellem Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausens Fond og Linak Fonden under navnet ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”.

Sagsfremstilling

Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst 2024-2030 blev godkendt i Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 15. august 2024 og i Byrådet den 28. august 2024. Masterplanen indeholder en række temaer, og til hvert tema er der knyttet strategiske indsatser, som skal medvirke til at indfri masterplanens mål. Iværksætteri er udpeget som en af temaerne, og der er således fokus på styrke iværksætermiljøer – både bredt inden for alle brancher i regi af Sønderborg Vækstråd og i dybden med afsæt i styrkepositionen inden for energiteknologiske løsninger.

Indsatsen for at styrke iværksætteri i bredden udfoldes blandt andet således:

- Skabe rammerne for udvikling af iværksætermiljøer, hvor iværksættere kan mødes og sparre på tværs af brancher, herunder turisme og handel.
- Arbejde med en styrket kobling mellem iværksætteri og dagtilbud og skole, så børn allerede i en tidlig alder stimuleres til kreativ tænkning og får kendskab til mulighederne for iværksætteri.

Indsatsen for at styrke iværksætteri i dybden forankres på Syddansk Universitet (SDU) og udfoldes gennem etablering af et partnerskab mellem Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausens Fond og Linak Fonden under navnet ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”. Foreningens formål er at skabe et stærkt iværksætermiljø i Sønderborg

Kommune gennem blandt andet et økosystem i verdensklasse for start up-virksomheder samt en investorplatform for disse virksomheder med afsæt i styrkepositionen inden for energiteknologiske løsninger.

Foreningens opgaver vil blandt andet være produktinnovation og modning inden for rammerne af SDU's faciliteter samt kapitalrejsning. Ved foreningens opstart vil der være en række opgaver med etablering af en digital platform og afholdelse af et lanceringsevent.

Foreningen finansieres gennem årlige indskud i perioden 2025-2028. Foreningens projekter forventes at vare ca. 10 år, og efter den indledende 4-årige periode vurderes foreningens resultater, hvorefter de efterfølgende års indskud besluttet.

Partner	Indskud (DKK årligt)
Bitten & Mads Clausens Fond (bevilget)	3 mio. kr.
Linak Fonden	2 mio. kr.
Sønderborg Kommune årligt i 3 år med mulighed for forlængelse	1,5 mio. kr.
I alt årlige indskud til foreningens aktiviteter	6,5 mio. kr.

Derudover støtter Bitten & Mads Clausens Fond foreningen med et endnu ikke fastsat engangsbeløb i forbindelse med etablering af foreningen. Sønderborg Kommune støtter ligeledes foreningen med et engangsbeløb på 400.000 kr. i forbindelse med opstart. Der forelægges en selvstændig sag vedrørende finansieringen af partnerskabet.

Foreningen skal ledes af en bestyrelse bestående af fem medlemmer, som vælges på foreningens generalforsamling. Foreningens bestyrelse sammensættes således:

- Bitten & Mads Clausens Fond udpeger to bestyrelsesmedlemmer – herunder foreningens formand.
- Syddansk Universitet (SDU) udpeger et medlem – som skal være foreningens næstformand.
- Sønderborg Kommune – udpeger et bestyrelsesmedlem og en observatør.
- Linak Fonden udpeger et medlem.

Bestyrelsen holder møde mindst 4 gange årligt og derudover efter behov. Foreningen ansætter en direktør til ledelse af foreningens aktiviteter.

Med henblik på at understøtte indsatser omkring iværksætter i dybden anbefaler forvaltningen, at Byrådet godkender indgåelse af partnerskabet mellem Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausens Fond og Linak Fonden under navnet "Foreningen for Teknologi Iværksætter i Sønderborg".

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering af partnerskabet forelægges i en særskilt sag.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 05-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts anbefaling indstilles.

Punkt 33: Godkendelse af økonomisk støtte

23/61774

Sagsresumé

Byrådet godkendte i august 2024 Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst 2024-2030, hvor et centralt fokus er at styrke arbejdet med iværksætteri i Sønderborg Kommune – både i dybden og i bredden. Indsatsen omkring det dybe iværksætteri tager afsæt i Sønderborgs styrkeposition inden for energiteknologiske løsninger og forankres på Syddansk Universitet (SDU) i et partnerskab mellem Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausens Fond og Linak Fonden under navnet ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”. Indgåelse af partnerskabet godkendes i Byrådet.

Med henblik på at understøtte partnerskabets arbejde økonomisk er det forvaltningens oplæg, at Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst disponerer en del af de afsatte midler til realisering af Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst i perioden 2025-2027, ligesom opstarten finansieres af driftsmidler fra 2024. Dertil indstilles det til Byrådet at omprioritere driftsmidler afsat til Project Zeros virksomhedsspor i Budgetaftalen for 2025-2028 til medfinansiering af partnerskabet.

Arbejdet med iværksætteri i dybden flugter med fokusområdet Grøn omstilling og jobvækst i Byrådets Vision 2022-2025, hvor Sønderborg Kommune skal synliggøres som et attraktivt sted at arbejde samt etablere og drive virksomhed.

Sagen lukkes af hensynet til kommunens økonomiske forhandlingsposition og kan åbnes, når partnerskabsaftalen er endeligt indgået.

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst og Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst at godkende

- at afsætte 0,4 mio. kr. i 2024 til opstart af arbejdet med iværksætteri i dybden i ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”. Finansieringen sker dels via udvalgets driftspulje, hvor der resterer 0,3 mio. kr. i 2024 og dels via mindreforbruget hos Udvalgsrådet Sønderjylland på 0,1 mio. kr. i 2024
- at disponere 0,5 mio. kr. om året i perioden 2025-2027 af de afsatte driftsmidler på 1,5 mio. kr. til realisering af Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst i Budgetaftalen for 2025-2028, så midlerne anvendes til arbejdet med iværksætteri i dybden i ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”.

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- at omprioritere de afsatte driftsmidler på 1 mio. kr. om året i Budgetaftalen for 2025-2028 til Project Zeros fremme af arbejdet med virksomhederne, så midlerne anvendes til arbejdet med iværksætteri i dybden i ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg” i perioden 2025-2027.

Sagsfremstilling

Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst 2024-2030 blev godkendt i Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 15. august 2024 og i Byrådet den 28. august 2024. Masterplanen indeholder en række temaer, og til hvert tema er der knyttet strategiske indsætter, som skal medvirke til at indfri masterplanens mål. Iværksætteri er udpeget som en af temaerne, og der er således fokus på styrke iværksætttermiljøer – både bredt inden for alle brancher i regi af Sønderborg Vækstråd og i dybden med afsæt i styrkepositionen inden for energiteknologiske løsninger.

Indsatsen for at styrke iværksætteri i dybden forankres på Syddansk Universitet (SDU) og udfoldes gennem etablering af et partnerskab mellem Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausens Fond og Linak Fonden under navnet ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”. Foreningens formål er at skabe et stærkt iværksætttermiljø i Sønderborg Kommune gennem blandt andet et økosystem i verdensklasse for start up-virksomheder samt en investorplatform for disse virksomheder. Indgåelse af partnerskabet godkendes i Byrådet og behandles i en selvstændig sag.

Foreningen finansieres gennem årlige indskud i perioden 2025-2028. Foreningens projekter forventes at vare ca. 10 år, og efter den indledende 4-årige periode vurderes foreningens resultater, hvorefter de efterfølgende års indskud beslutes.

Partner	Indskud (DKK årligt)
Bitten & Mads Clausens Fond (bevilget)	3 mio. kr.
Linak Fonden	2 mio. kr.
Sønderborg Kommune årligt i 3 år med mulighed for forlængelse	1,5 mio. kr.
I alt årlige indskud til foreningens aktiviteter	6,5 mio. kr.

Derudover støtter Bitten & Mads Clausens Fond foreningen med et endnu ikke fastsat engangsbeløb i forbindelse med etablering af foreningen. Sønderborg Kommune støtter ligeledes foreningen med et engangsbeløb i 2024 på 400.000 kr. i forbindelse med opstarten af foreningen.

Kommunens samlede bidrag til foreningen kan alene anvendes til lovlige kommunale aktiviteter, og foreningen aflægger et særskilt regnskab for anvendelsen.

Med henblik på finansiering af foreningens opstart og drift i perioden lægger forvaltningen op til:

- At Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst afsætter 0,4 mio. kr. i 2024 til opstart af ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg”. Midlerne finansieres inden for udvalgets eget område, herunder udvalgets driftspulje samt et mindreforbrug på Udviklingsråd Sønderjylland.
- At Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst disponerer 0,5 mio. kr. i perioden 2025-2027 af de midler, der er afsat til realisering af Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst 2024-2030 i Budgetaftalen 2025-2028. Der er samlet set afsat 1,5 mio. kr. årligt til realisering af masterplanen i perioden 2025-2028.
- At udvalget indstiller til Byrådet at godkende en omprioritering af driftsmidler afsat i Budgetaftalen for 2025-2028 til ProjectZero – styrket samarbejde med virksomheder i perioden 2025-2027. Der er i budgetaftalen afsat 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2025-2028 dertil.

Det er forvaltningens vurdering, at de midler, der i Budgetaftalen 2025-2028 vedrører Project Zeros fremme af arbejdet med virksomhederne, kan omprioriteres, idet Project Zero har lukket ned for dette ”spor” med henblik på at prioritere arbejdet med at implementere masterplanen.

Forvaltningen bemærker, at finansiering af opstart og drift af ”Foreningen for Teknologi Iværksætteri i Sønderborg” forudsætter, at Byrådet godkender indgåelse af partnerskabet mellem Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausens Fond og Linak Fonden.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker ved at omprioritere og disponere midler afsat under udvalget.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 05-12-2024

Vedrørende dot 1 og dot 2: Godkendt.

Vedrørende dot 3: Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Dot 3: Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts anbefaling indstilles.

Punkt 34: Godkendelse af tilsagn

23/4054

Sagsresumé

På baggrund af beslutning i Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab indsendte Sønderborg Kommune den 1. maj 2024 en interessetilkendegivelse om værtskabet for DGI Landsstævnet 2029. Interessetilkendegivelsen er vedlagt.

Den 1. oktober 2024 havde Sønderborg Kommune besøg af DGI. Formålet med besøget var en nærmere dialog om samarbejdet samt mulighederne for og forventningerne til afvikling af et Landsstævne. Efterfølgende fik repræsentanterne fra DGI en rundtur i byen og inspicerede centrale lokationer. På mødet deltog administrative samt politiske repræsentanter fra begge organisationer.

Budgettet for Landsstævnet finansieres i et samarbejde mellem DGI og værtskommunen samt sponsorer og fonde. DGI har oplyst, at bidraget fra værtskommunen er cirka 27 mio. kr. Hertil kommer et supplerende behov for involvering af interne ressourcer i projektperioden. Der budgetteres herudover med bidrag fra lokale fonde og sponsorater på 5 mio. kr.

Sønderborg Kommune skal derfor forvente en samlet omkostning på 37,7 mio. kr. for Landsstævnet, som omfatter værtsbidraget samt det estimerede interne ressourceforbrug. Indregnes en buffer til at dække uforudsete udgifter eller manglende indtægter vurderes det samlede budget at være 48,6 mio. kr.

I øjeblikket er DGI i gang med en udvælgelsesproces. DGI's hovedbestyrelse træffer beslutning om valg af værtskommune den 10. december 2024. Sønderborg Kommune skal bruge en politisk godkendelse, inden denne beslutning træffes.

Et værtskab for Landsstævnet 2029 flugter med Byrådets Vision samt Masterplan for Turisme og Handel, og ambitionen om at tiltrække flere turister og fremme vækst inden for handel og turisme. Desuden også Masterplan for Events og ambitionen heri om at tiltrække store events.

Sagen lukkes af hensynet til fortrolighed samt kommunens økonomiske forhandlingsposition i dialogen med DGI. Sagen kan åbnes, når beslutning samt forhandling er afsluttet.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, at Byrådet godkender

- at acceptere værtskabet for DGI Landsstævne 2029, herunder også den overordnede økonomiske ramme, hvis DGI vælger Sønderborg som værtsby i den igangværende udvælgelsesproces.

Sagsfremstilling

DGI Landsstævne er Danmarks største idrætsfestival. Landsstævnet finder sted hvert fjerde år og består af mere end 30 forskellige idrætsaktiviteter, fællesskab, fest og farver i fire dage.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab godkendte den 1. maj 2024 at indsende en interessetilkendegivelse til DGI på baggrund af en interesse i at blive værtskommune for Landsstævnet i 2029. Forvaltningen har udpeget tre bærende temaer for et muligt Landsstævne i 2029 i Sønderborg:

- Et historisk landsstævne
- Et bæredygtigt landsstævne
- Et samlende landsstævne

De tre bærende temaer er udfoldet yderligere i vedlagte interessetilkendegivelse.

Sønderborg har tidligere været vært for DGI Landsstævnet - i 1928. Et særligt omdrejningspunkt for Landsstævnet i 2029 er derfor muligheden for at binde en historisk sløjfe mellem fortid og fremtid i sammenfaldet med ProjectZero og indfrielsen af nullet i 2029.

På baggrund af interessetilkendegivelsen var repræsentanter fra DGI på besøg i Sønderborg til et fysisk dialogmøde den 1. oktober 2024. På mødet blev samarbejdet, mulighederne og forventningerne til Landsstævnet drøftet nærmere. Repræsentanterne fra DGI fik efterfølgende en rundtur i Sønderborg, hvor de inspicerede centrale lokationer for afvikling af Landsstævnet, for eksempel Ringriderpladsen og Slagmarken på Kær Vestermark. På dialogmødet deltog politiske samt administrative repræsentanter fra såvel DGI som Sønderborg Kommune.

Økonomi

Der bliver lavet ét samlet budget for Landsstævnet. Det sker i fællesskab mellem DGI og værtskommunen. Budgettet finansieres i et samarbejde mellem DGI og værtskommunen samt sponsorer og fonde. DGI har oplyst, at bidraget fra værtskommunen er cirka 27 mio. kr. Hertil kommer et supplerende behov for involvering af interne ressourcer i projektperioden.

DGI har desuden oplyst, at deres erfaringer fra tidligere landsstævner viser, at værtskommunens bidrag er dækkende i forhold til kravene til Landsstævnet, som dermed kan planlægges og afvikles inden for den udmeldte ramme. Det er samtidig et minimum, da det er den økonomi, der kræves for at kunne afholde Landsstævnet.

Foruden bidraget fra værtskommunen budgetteres der med 10 mio. kr. fra fonde og sponsorater. DGI og kommunen bidrager begge til fondsindsamlingen, som koordineres i fællesskab. DGI varetager de nationale fonde (5 mio. kr.), mens værtskommunen som udgangspunkt står for de lokale fonde og sponsorater (5 mio. kr.). Grundet behovet for fortrolighed har forvaltningen endnu ikke haft dialog med potentielle eksterne bidragsydere.

Hertil kommer supplerende indtægter via salg af billetter til shows og koncerter, deltagerbespisning samt salg af stadepladser og eventuelt parkeringsindtægter, som også budgetteres og indregnes i den samlede økonomi.

Sønderborg Kommune skal forvente en samlet omkostning på 37,7 mio. kr. for værtskabet. Beløbet omfatter bidraget som værtskommune samt et estimeret internt ressourceforbrug, som tager udgangspunkt i erfaringer fra landsstævnerne i Svendborg og Vejle samt forvaltningens egne erfaringer med tidligere store events.

Samarbejdet er gensidigt forpligtede, hvorfor et eventuelt over- eller underskud fordeles mellem DGI og værtskommunen. I Svendborg, der var vært for Landsstævnet i 2022, havde DGI kalkuleret med 25.000 deltagere, men kun 20.383 deltog. Det resulterede i et underskud på knap 3 mio. kr., hvilket blev dækket i fællesskab.

Lykkes det ikke at indhente de budgetterede fonds- og sponsorindtægter og svigter deltagerantallet, kan Sønderborg Kommune forvente en estimeret omkostning på op imod 48,6 mio. kr. for værtskabet.

Rollefordeling og organisering

Overordnet har kommunen ansvaret for de fysiske rammer, herunder faciliteter, infrastruktur, indkvartering, sikkerhed mv., mens DGI står for indholdsdelen, herunder idrætsaktiviteter og programindhold, rekruttering af frivillige mv. De bundne opgaver, som kommunen er ansvarlig for, fx beredskab og sikkerhed, transport og trafik, forsyning, indkvartering, projektledelse samt den praktiske afvikling af Landsstævnet er indeholdt i værtsbidraget.

Hertil skal forventes et supplerende ressourcetræk på tværs af forvaltningerne, som er vanskeligt at estimere på nuværende tidspunkt, hvor der endnu ikke er taget stilling til det konkrete setup for Landsstævnet. Men opgaverne omfatter fx supplerende projektledelse, administrativ understøttelse af bestyrelsen, deltagelse i arbejdsgrupper, planlægnings- og myndighedsopgaver, involvering af lokalsamfundet før-under-efter samt kommunikation.

Der er forhold, som der ikke er redegjort for på nuværende tidspunkt, fx parkering og konkret facilitetsudpegning, hvilket kan spille en rolle for budgettet og dermed de budgetmæssige prioriteringer. Dette vil enten blive tænkt ind i udarbejdelsen af rammeaftalen mellem parterne, som er udgangspunktet for samarbejdet, eller i den fælles nedsatte bestyrelse, som bliver gennemgående beslutningsorgan i projektperioden. Budgettet bliver i projektperioden løbende gennemgået, revurderet og eventuelt omprioriteret

DGI oplyser, at der til Landsstævnet 2025 i Vejle er en forventning om 25.000 deltagere, hvilket også er DGI's ambition i 2029. Foruden deltagerne skal værtskommunen forvente 50.000-60.000 gæster i løbet af de fire dage, hvor Landsstævnet afvikles. Værtskabet forventes således at give et betydeligt turismeøkonomisk bidrag til området. Herudover får værtsbyen branding og presseomtale, herunder omtale i tv før-under-efter Landsstævnet. Evalueringen af Landsstævnet i Svendborg blev udarbejdet eksternt og vurderede, at virksomhederne i Svendborg fik en turismeøkonomisk gevinst på knap 50 mio. kr.

Det grænseoverskridende samarbejde

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab har bedt forvaltningen afsøge muligheden for at tænke det grænseoverskridende perspektiv ind i et eventuelt værtskab for Landsstævnet i 2029. Det grænseoverskridende element er derfor indarbejdet i interessetilkendegivelsen og blev desuden italesat og udfoldet over for DGI på dialogmødet den 1. oktober.

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med DGI for at afklare deres holdning til et grænseoverskridende Landsstævne. DGI har ikke haft en drøftelse med hovedbestyrelsen herom, men tilbagemeldingen fra sekretariatet er, at de ser en værdi i et samarbejde over grænsen. Det kan ske via markeringer eller tiltag på tysk side i projektperioden. Det er dog som udgangspunkt ikke en mulighed at opdele Landsstævnet og placere idrætsaktiviteter syd for grænsen under selve eventen. Grundet behovet for fortrolighed om projektet har forvaltningen endnu ikke haft dialog med eventuelle parter syd for grænsen.

Den videre dialog mellem parterne – efter udvælgelsen – vil afklare de nærmere rammer for det grænseoverskridende perspektiv samt de konkrete muligheder herfor.

I øjeblikket er DGI i gang med en udvælgelsesproces. Forvaltningen har erfaret, at to kommuner har budt sig til, men er ikke bekendt med, hvilken anden kommune der er i spil. DGI's hovedbestyrelse træffer beslutning om valg af værtskommune den 10. december 2024. Forvaltningen vurderer, at Sønderborg Kommune skal bruge en politisk godkendelse inden denne beslutning træffes.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at der ikke er finansiering af udgiften på de 48,6 mio. kr. inden for budgettets rammer. Såfremt projektet fremmes, vil der skulle peges på finansiering ved kommende budgetlægning.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 04-12-2024

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 11-12-2024

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskabs anbefaling indstilles.

For stemte 7 bestående af Erik Lauritzen (A), Preben Storm (A), Didde Lauritzen (A), Jesper Smaling (A), Stephan Kleinschmidt (S), Ellen Trane Nørby (V), Tage Petersen (V).

Imod stemte 2 bestående af Stefan Lydal (O) og Bo Kleis Christensen (D).

Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige ønskede i henhold til styrelseslovens § 13 følgende mindretalsudtalelse tilført protokollen:

Dansk Folkeparti og Nye borgerlige synes det er ude af proportioner, at afsætte så mange penge til et 4-dages arrangement, efter at have skåret så hårdt i kernevelfærden som Byrådet gjorde i 2022-2023.

Punkt 35: Lukket: Drøftelse af plan for fremtidig placering af studieboliger i Sønderborg

23/73692

Punkt 36: Lukket: Orientering om revideret kommunal tilkendegivelse

23/72589

Punkt 37: Lukket: Generel orientering

22/436

Punkt 38: Lukket: Underskriftsside 11-12-2024

22/445